

EL PAPA FRANCESC BASTEIX PONTS AMB EL CONJUNT DEL POBLE NORD-AMERICÀ
I EL CONVIDA A RECUPERAR LA SEVA ÀNIMA

P 3-6

Artífex de consens

Us oferim els
discursos complets
pronunciats
al Capitoli i a l'ONU

«Cal treballar per
un món sense
armes nuclears»

«Cada vida és
sagrada, no a la
pena de mort»

P I-VIII

El cardenal Lluís proposa als nous ordenats l'exemple de Maria

Ramon Ripoll

P 16-17

L'Ateneu Universitari Sant Pacià, proposta cultural de l'Església catalana

«En el segle XXI un dels signes dels temps és la cultura» i «una manera de ser present en el futur del nostre país és a través del món universitari i cultural». Així s'expressa el Dr. Armand Puig a propòsit d'una nova institució acadèmica per a l'Església catalana: l'Ateneu Universitari Sant Pacià. P 20-21

Sumari

6 Canonització de fra Juníper Serra

10 «God bless the Pope!», per Bruno Bérchez

25 Nou curs acadèmic de la URL

26 Treballs arqueològics a la catedral de Tarragona

27 Èxit de la preestrena del film sobre el Papa

Editorial

Discurs històric

El discurs del papa Francesc davant del Capitoli ha estat històric. Per primera vegada un Successor de Pere, un Pontífex («constructor de ponts») s'ha adreçat a una de les assemblees més poderoses del seu propi continent nadiu i de tot el món. Pau VI, Joan Pau II i Benet XVI ja havien comparegut davant de l'ONU, però ara Francesc, també ho ha fet davant del Congrés dels Estats Units, el dipositari del poder legislatiu d'aquesta potència mundial, amb l'assistència —no habitual— dels senadors.

Caldria subratllar un tret important: que un home d'Església comparegui davant d'una assemblea civil. Una de les funcions del Papa és la de ser cap d'Estat i en virtut d'aquesta sobirania i de la seva autoritat moral mundial, és legítima i fins i tot necessària aquesta compareixença. Però ens preguntem per què els cristians en els nostres nivells de responsabilitat no compareixem habitualment davant d'assemblees civils. I podem estendre la pregunta als representants de les diverses confessions religioses. Amb un respecte escrupolós a la distinció d'àmbits, és evident que les religions, amb la seva oferta de sentit i la seva tasca cultural i social, són interlocutores vàlides, la veu de les quals cal escoltar. D'altra banda, el Papa des del principi del seu pontificat ha parlat d'una Església en sortida. «Sortir» vol dir també fer-se present allí on es prenen les grans decisions i és alhora un reconeixement a la classe política, tan desprestigiada com necessitada de regeneració. «Si és veritat que la política ha de servir la persona

humana, se segueix que no pot ser esclava de l'economia i de les finances. La política respon a la necessitat imperiosa de conuiu per bastir junts el bé comú possible, el d'una comunitat que resigni interessos particulars per poder compartir amb justícia i amb pau, els seus béns, els seus interessos en la vida social», va dir al Capitoli.

Francesc va alertar que s'ha d'estar atent a tota forma de fonamentalisme però que a l'hora de combatre'l, s'ha de mantenir l'equilibri i evitar la polarització, el reduccionisme, la simplificació entre bons i dolents, ja que usar els mateixos mètodes que aquells als quals t'enfrontes suposa un contrasentit moral. Un equilibri aplicable a diversos escenaris, no gaire llunyans. Francesc va declarar també el seu obert suport a l'actitud dels bisbes dels EUA contrària a la pena capital, una lluita que ell mateix va emprendre des del principi del seu ministeri. Igualment va afegir un argument contrari a la cadena perpètua, perquè nega el dret de redempció de persones. El Papa va citar quatre americans que simbolitzen quatre somnis: Abraham Lincoln, la llibertat; Martin Luther King, una llibertat viscuda en la pluralitat i la no-exclusió; Dorothy Day, la justícia social i els drets de les persones, i Thomas Merton, la capacitat del diàleg i l'obertura a Déu.

En definitiva, un discurs històric, que, juntament amb el que va pronunciar a l'ONU, hem cregut que mereixia de ser publicat íntegrament a *Catalunya Cristiana*.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Joves, sols o acompanyats?

Una qüestió vital que el papa Francesc l'ha relacionada amb l'esperança. Un diàleg entranyable, dens, joïós i fecund, el que ha tingut amb els joves. Francesc comença parlant de somnis i de la necessitat de somiar. Els diu que un jove que no és capaç de somiar està tancat en si mateix. En canvi, els demana obrir-se, desitjar coses grans, parlar-ne molt, somiar. La vida mateixa ensenya molt; si s'està atent al que passa és per obrir-se, per guanyar una relació humana que eixampla el cor a les dimensions del món. Però, mai sols!

El problema és l'individualisme. És el tancament. És no acceptar el qui pensa diferent. Tancats dins les ideologies, dins les maneres egoistes de dir i de fer. El papa Francesc ha demanat als joves «cors oberts i ments obertes» i els diu «si penses distint, per què no hem de poder parlar? Per què sempre ens tirem la pedra per allò que ens separa, per allò que ens fa diferents? Per què no ens donem la mà en allò que tenim en comú? Animar-nos a parlar del que tenim en comú i després parlar de les coses que tenim diferents. Dic parlar, no dic barallar-nos». Podem vèncer la tristesa, l'aïllament, i viure el risc del quelcom gran.

El camí és crear amistat social perquè construeix. En canvi, «l'enemistat social destrueix, i una família es destrueix per l'enemistat. Veiem que el món s'està destruint per la guerra. Som incapaços de seure i parlar... Sigueu capaços de crear amistat social!», diu als joves que són l'esperança del poble. Una esperança que és més que optimisme, ja que aquest és sols un estat d'ànim, mentre que l'esperança és sofrida, és fecunda, és sacrificar-se, i prové del treball. Un poble que no es preocupa dels joves no té futur. I es demana: «Què li queda a un jove sense treball?» Un pensa: molts problemes!

Cal apostar per la cultura de l'encontre i voler anar acompanyats, mai sols, encara que siguem diferents i sentim distint. «Si vols anar de pressa, vés sol, però si vols arribar lluny, vés acompanyat.» Tenim l'exemple: un Papa que ens acompanya!

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 6 d'octubre del 1979: Joan Pau II és el primer Papa que visita la Casa Blanca als Estats Units.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Piñol, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Bruno Bérchez, Jaume Castro, Agustí Codinach, Delfí Dalmau, Pere Fàbregues, Joan Guiteras, M. Núria Illas, Joan A. Mateo, Lluís Milian, Victòria Molins, John G. Montejano, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Quique, Jesús Renau, Ramon Ripoll, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Mercè Solé, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Joan M. Vernet, Joan Viñas,

P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €
Gibraltar i Portugal: 135,01 €
Resta d'Europa: 213,25 €
Amèrica i Àfrica: 250,01 €
Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Visita històrica del papa Francesc

El Pontífex reivindica el llegat catòlic dels Estats Units, defensa la família tradicional i condemna la pena de mort

Joan Piñol
Redacció

La lluna de mel amb el Papa continua. En uns Estats Units captivats per la seva personalitat, els seus gestos i el seu missatge, el papa Francesc ha tancat una de les visites més importants en els seus 30 mesos de pontificat. Els analistes polítics americans han coincidit a destacar el sorprenent tacte del Papa en qüestions espinoses i la seva habilitat de moure's amb èxit en un país polaritzat.

En una vinyeta d'humor publicada als Estats Units aquests dies s'hi observa un demòcrata que diu: «El Papa està amb mi sobre el canvi climàtic», i un republicà li contesta: «El Papa està amb mi contra l'avortament.» Al darrere, s'hi pot veure Jesús que diu: «No us equivoqueu, el Papa està amb mi.» Aquest podria ser el resum aproximat de la visita pel que fa al missatge polític i moral, condensat en l'històric discurs que va pronunciar Francesc a la sessió conjunta del Senat i el Congrés el 24 de setembre passat.

Planer però contundent

Els discursos a la sessió conjunta del Congrés i el Senat són una tradició recent (el primer va ser el de Churchill l'any 1941) però ja compten amb un elenc de personalitats. La majoria dels que l'han impartit han estat britànics, israelians i francesos. Ara, per primera vegada, un Papa s'adreça a la màxima representació democràtica del poble dels Estats Units, convidat pel president del Congrés, el republicà d'Ohio Eric Boehner. Davant de 434 congressistes i de 100 senadors, Francesc va adreçar un discurs en anglès en un to planer però igualment contundent.

El Papa va partir d'un americanisme compartit, d'un continent del qual ell és l'exponent del sud mentre que els Estats Units són el gegant del nord. Basant-se en herència comuna, el Papa va lloar l'ànima del país de les barres i estrelles i va animar a preservar aquesta ànima per tal de seguir progressant. Quina és aquesta ànima? Francesc, de manera sàvia, va fer una cosa que encanta els americans: fer servir grans personatges del país per il·lustrar la seva essència. El Papa va triar quatre personatges diferents: Abraham Lincoln, Martin Luther King, Dorothy Day i Thomas Merton. Un president, un pastor protestant, una oblata benedictina i un monjo cistercenc. De cadascun d'ells, en va destacar una qualitat lligada a aquesta ànima dels Estats Units. De Lincoln, la llibertat davant d'un país dividit en la guerra civil americana. De Martin Luther King, la capacitat de somiar en un món millor i de fer de la democràcia una eina per a la

llibertat. De Dorothy Day, fundadora del moviment del treballador catòlic, va elogiar el seu activisme social. De l'escriptor i monjo Thomas Merton, la capacitat de diàleg amb els altres, l'obertura a Déu i la pregària.

Amb aquests referents, el Papa no només es va posar els americans a la butxaca sinó que també va reivindicar el llegat catòlic als Estats Units i va destacar la profunda espiritualitat d'aquests personatges que han marcat la història del país. A més, cadascun d'ells li van permetre d'introduir aspectes més profunds.

Immigració i ecologisme

Sobre la immigració, el Papa va animar a «no deixar-se intimidar per xifres sinó mirar les persones, els seus rostres». El Pontífex va censurar l'exclusió dels immigrants que arriben. «Quan l'estranger ens interpel·la, no podem cometre els pecats i els errors del passat», va dir recordant el patiment dels immigrants que van arribar a Amèrica fa segles. El Papa va recordar que ell mateix és fill d'immigrants i que molts dels congressistes i senadors també ho són.

Seguint el pensament que ha desenvolupat a l'encíclica *Laudato Si'*, el Papa va destacar la lluita contra el canvi climàtic com una prioritat. Aquest punt divideix especialment la política americana, perquè els republicans s'oposen a les mesures ecològiques i fins i tot alguns neguen l'existència d'un problema mediambiental. La contundència en el tema ecològic ha tingut un ampli ressò al país i ha

Els analistes polítics americans han destacat el sorprenent tacte del Papa en qüestions espinoses

Defensa la família tradicional i la vida des de la concepció però també condemna la pena de mort, el racisme i la destrucció ecològica

permès conèixer millor la posició de l'Església sobre aquest tema.

Pena capital i avortament

El Papa no va voler callar sobre el desafiament que viuen els Estats Units pel que fa a la defensa de la vida humana. Recalcant la doctrina de l'Església, Francesc va fer una encesa defensa de la vida: «Tractem els altres amb la mateixa compassió amb què volem ser tractats, i això ens recorda la responsabilitat que tenim de custodi-

ar i defensar la vida humana en totes les etapes del seu desenvolupament». En un hàbil gest, el Papa va lligar l'oposició a l'avortament i l'eutanàsia amb la condemna total a la pena de mort. «Estic convençut que el millor camí és l'abolició mundial de la pena de mort perquè cada vida és sagrada», va dir. Citant un recent text de la Conferència Episcopal Nord-americana, el Papa va «animar i encoratjar a tots els que estan convençuts que una pena justa i necessària mai no ha d'excloure la dimensió de l'esperança i l'objectiu de la rehabilitació».

Família i llibertat

Un altre punt delicat que el Papa va afrontar amb valentia va ser la defensa de la família tradicional. «No puc amagar la meua preocupació per la família, que està amenaçada, potser com mai ho ha estat, des de l'interior i des de l'exterior. Les relacions fonamentals són posades en dubte, com el mateix fonament del matrimoni i la família.» El Papa també va centrar-se en la seva tradicional defensa dels més joves i els més ancians, en contra de l'exclusió i en favor de la promoció econòmica de la família i la importància de l'educació.

Igualment, el Papa va defensar la llibertat religiosa, un tema espinós als Estats Units on l'Església catòlica manté un conflicte obert amb l'administració Obama davant dels atacs que rep en molts camps. Francesc es va posicionar també quan va visitar per sorpresa un grup de Germanetes dels Pobres, l'orde religiós que està

lluitant als tribunals per evitar que l'administració les obligui a finançar avortaments i mesures anticonceptives en virtut de la reforma sanitària d'Obama. El Papa encara va ser més contundent en la trobada per la llibertat religiosa que es va celebrar a l'Independence Hall de Filadèlfia, allà on es va proclamar la independència dels Estats Units el 1776 i on el 1787 es va redactar la Constitució. «Diverses formes de tirania moderna volen suprimir la llibertat religiosa o reduir-la a una subcultura sense dret a veu ni vot a la plaça pública», va explicar.

A les Nacions Unides

Una visita obligada quan un Papa va a Nova York és anar a les Nacions Unides. Així ho va fer Pau VI ara farà 50 anys, ho va fer també Joan Pau II en dues ocasions (1979 i 1995) i també Benet XVI el 2008. El papa Francesc no ha estat cap excepció. De fet, aquest discurs havia estat preparat amb moltíssima cura per part del Pontífex i les autoritats vaticanes. El Papa s'adreçaria com a cap d'Estat però també com a líder espiritual de més de 1.800 milions de catòlics davant del Concert de les Nacions, una institució que en pocs dies celebrarà el seu setantè aniversari.

Davant de 180 caps d'estat i de govern, el Papa va centrar el seu discurs en els drets socials i en el medi ambient. En certa manera, Francesc va elevar a la categoria diplomàtica màxima les seves prioritats pastorals, morals i ètiques. Va animar a combatre el tràfic de drogues, les guerres, el terrorisme, la corrupció i la desigualtat. La seva defensa de l'ecologia integral va prendre un caire planetari i es va convertir en un crit ètic vers la humanitat. Igualment, el Papa va destacar la protecció de la vida humana. En aquest sentit, va condemnar els «estils de vida anòmals que són aliens a la identitat de la gent i, finalment, irresponsables».

Visita a la presó

Seguint la seva denúncia a la pena de mort tot advocant per la rehabilitació dels presos, el Papa va visitar la presó Curran-Fromhold, a prop de Filadèlfia. Amb 2.800 interns és la presó més important de l'estat de Pennsilvània. «Jesús ve per salvar-nos de la mentida que és creure que ningú mai no pot canviar», els va dir. Igualment, va constatar que una part de la doctrina penitenciària «creu que només alguns tenen necessitat de ser netejats, sense

Francesc posa una rosa blanca al memorial de la Zona Zero, a Manhattan, al lloc on van caure les Torres Bessones.

El Papa va transmetre un missatge de misericòrdia en la seva visita a la presó.

Francesc va visitar per sorpresa les Germanetes dels Pobres, l'orde immers en un plet judicial per defensar la llibertat religiosa

Combinant l'esperança pels presos i la denúncia vers l'administració, el Pontífex va commoure els presos amb les seves paraules sortides del cor

assumir que el cansament, el dolor i les ferides dels presos són també el cansament, el dolor i les ferides de tota una societat».

Combinant l'esperança pels presos i la denúncia vers l'administració, el Pontífex va commoure els presos amb les seves paraules sortides del cor. La visita a la presó se suma a l'agenda social de la visita del Papa als Estats Units. Al costat de la línia més política i diplomàtica, Francesc va voler ressaltar l'agenda social visitant un

centre per a sense sostre a Washington i una escola a Nova York en un barri marginat. En resum, un viatge on diplomàtics i legisladors han compartit agenda amb immigrants, presos, nens i religiosos. Una visita completa, on el Papa ha procurat portar el missatge de Jesús íntegre, cosa que ha generat incomoditats tant entre els demòcrates com entre els republicans però que, finalment, s'ha guanyat el cor de la gent dels Estats Units.

Superar amb amor les dificultats de la família

El Papa destaca la bellesa del matrimoni a la Trobada Mundial de les Famílies a Filadèlfia

Joan Piñol
Redacció

El papa Francesc es pren molt seriosament la seva missió de pare. Més que «olor d'ovella», té instint de pastor. A la Trobada Mundial de les Famílies celebrada a la ciutat de Filadèlfia en el marc de la seva visita als Estats Units, s'ha vist el Francesc més pedagògic, més conseller i més quotidià. En un context cultural de forta pressió contra les famílies—com diu el Papa la família està «amençada per la colonització ideològica»—el Pontífex ha baixat al terreny de joc, responnent preguntes de diversos matrimonis, escoltant testimonis concrets, donant respostes pràctiques i orientant els fidels.

Mentre en tots els seus discursos institucionals defensava la família tradicional i la vida humana, a la Trobada de les Famílies ha volgut posar en pràctica aquesta defensa. Davant de centenars de milers de persones concentrades a Benjamin Franklin Parkway, l'avinguda central de Filadèlfia, el Papa va celebrar el dissabte 26 a la nit la vetlla d'oració i el diumenge la missa de cloenda. La vetlla va combinar música, actuacions, testimonis, reflexions i, finalment, el discurs del Papa. En l'apartat musical van actuar grans figures del panorama internacional com ara Marie Miller, The Fray, Andrea Bocelli, Juanes y Aretha Franklin. El conductor de l'acte era el famós actor Mark Wahlberg.

Testimonis i música

Diverses persones van explicar el seu testimoni de vida. Una parella de joves

«Déu plora» pels abusos sexuals dels sacerdots

El Successor de Pere es va reunir per setena vegada amb víctimes d'abusos sexuals comesos per sacerdots. La trobada que va tenir el papa Francesc el diumenge al matí a Filadèlfia s'uneix a les cinc que va dur a terme el papa Benet XVI i la que va fer el mateix Francesc el juliol del 2014.

El Papa es va reunir en privat durant 30 minuts amb cinc víctimes dels abusos: tres dones i dos homes. Cadascun d'ells anava acompanyat per un familiar. El Papa va escoltar cadascuna de les seves històries individualment i va pregar amb tots ells. A la reunió també hi era present l'arquebisbe de Boston, el cardenal O'Malley, cap de la Pontifícia Comissió per a la Protecció dels Menors, creada el març del 2014. Aquest prelat va haver de fer front a diversos casos de pederàstia a la seva arxidiòcesi però és enormement respectat dins els Estats Units per la seva resposta contundent i clara, posant en marxa una política de tolerància zero auspiciada personalment per Benet XVI el qual l'any 2008 ja es va reunir amb víctimes dels abusos als Estats Units.

Just després de la trobada, el Papa es va reunir amb els bisbes presents a la Trobada Mundial de les Famílies i, tan bon punt va començar, va fer esment de la trobada amb les víctimes. «Porto gravat al meu cor les històries, el patiment i el dolor dels menors que van ser abusats sexualment per sacerdots. Déu plora», va dir amb contundència. Després de demanar perdó de nou en nom de l'Església, es va comprometre «que tots els responsables rendiran comptes». El dijous 24 de setembre, en les vespres celebrades amb religiosos i religioses a la catedral de Nova York, el Papa també es va referir als abusos i va recordar expressament el mal que han fet als sacerdots innocents. «Heu patit moltíssim per haver de suportar la vergonya d'alguns dels vostres germans que han fet mal a l'Església i l'han escandalitzat.»

australian van explicar la dificultat de prometre's en un ambient on moltes parelles acaben en divorci. Una mare ucraïnesa va pujar amb els seus dos fills: l'un afectat amb paràlisi cerebral i l'altre que vol ser capellà. Finalment, va prendre la paraula Gianna Emanuela Molla, filla de la santa italiana Gianna Beretta Molla, que va morir després de rebutjar un tractament mèdic pel càncer per salvar la vida de la seva filla.

Com és habitual en ell, el Papa va deixar de banda el text que portava escrit i va adreçar unes paraules improvisades en castellà mentre l'intèrpret, Mons. Mark Miles, les traduïa. Francesc va destacar la bellesa del matrimoni i que «val la pena la vida en família, que una societat creix forta, bona, bonica i veritable si s'edifica sobre la base de la família». Aquesta bellesa es contraposa amb la realitat quotidiana de la família i el matrimoni que sovint està plena de dificultats i obstacles. El Papa va admetre que la vida té problemes —«els homes per l'astúcia del dimoni van aprendre a dividir-se»— però va recalcar que la família està beneïda per Déu. «A les famílies sempre hi ha creu, perquè Jesús també va obrir aquest camí, però després de la creu hi ha la resurrecció i per això la família és una fàbrica d'esperança», va dir.

En resum, tot explicant que la família comporta dificultats i a vegades fins i tot experiències de creu, és una necessitat, una escola d'amor que dona Déu i que amb amor es vencen aquests esculls. «A la família hi ha dificultats però els problemes se superen amb l'amor.»

Fra Juníper, exemple de l'Església en sortida

El Papa canonitza a Washington el frare mallorquí en una cerimònia íntegrament en castellà

Joan Piñol
Redacció

Al Saló Nacional de les Estàtues, al Capitoli dels Estats Units, hi ha cent figures. Cada estat compta amb dues estàtues en aquest espai magnífic. Escriptors, generals, presidents, governadors, jutges... tots representen l'Amèrica orgullosa, poderosa. És la mitologia d'un estat en cent persones. Entre tots ells n'hi ha una que destaca: un frare franciscà, amb l'hàbit marró i el cordó penjant, alça humilment una creu. És fra Juníper Serra (1713-1784). Des del 23 de setembre passat: sant Juníper Serra.

No gaire lluny del Capitoli, a les portes de la basílica nacional de la Immaculada Concepció, el papa Francesc va celebrar davant d'unes 30 mil persones la missa de canonització. Aquest imponent edifici és l'església catòlica més gran del país i una de les més grans del món. Va obrir portes el 1961 i té una capacitat per a deu mil persones assegudes. A fora, a l'espai obert i sota un sol generós, destacava el quadre de fra Juníper sota la mirada atenta de milers de fidels, la immensa majoria llatins i molts d'ells provinents de Califòrnia, on el frare mallorquí hi va fundar nou missions al segle XVIII.

«L'estat daurat», com es coneix Califòrnia, és un dels estats del país on la marca de la cultura espanyola és més present. No només per efecte de la història (fins al 1848 el territori

pertanyia a Mèxic) sinó sobretot gràcies a la immigració llatinoamericana. El 38% dels californians són hispans. Aprofitant aquesta relació, el Papa va celebrar tota la cerimònia en castellà. Aquest gest cap als hispans catòlics i també vers el mateix Juníper Serra ha estat molt comentat als Estats Units, on el castellà es considera encara una llengua d'immigrants.

En l'homília, Francesc va ressaltar els lligams de la fe a Amèrica del catolicisme amb els missioners. Com a argentí, ell mateix és també hereu de l'acció missionera i precisament aquesta missió evangelitzadora és un dels trets distintius del seu pontificat. Citant profusament l'exhortació *Evangelii gaudium* però també el document d'Aparecida, el Papa va cridar a un nou ardor missioner. «Som fills de l'audàcia missionera de tants que van preferir no tancar-se en les estructures que ens donen una falsa seguretat, som deutors d'una tradició, d'una cadena de testimonis que han fet possible que la bona nova de l'Evangeli continuï

sent, generació rere generació, nova i bona». Per a Francesc, fra Juníper és l'exemple de l'Església en sortida. «Va saber deixar la seva terra, es va animar a obrir nous camins, va saber sortir a l'encontre de tants aprenent a respectar els seus costums i particularitats». Davant les crítiques d'alguns col·lectius pel fet de canonitzar un frare que va participar de la colonit-

zació espanyola, el Papa ha defensat la figura del sant mallorquí. «Juníper va buscar defensar la dignitat de la comunitat nativa, protegint-la de tots aquells que n'havien abusat.» Convé no oblidar que aquesta canonització es produeix per desig exprés del Papa que, sense esperar un segon miracle, va elevar fra Juníper als altars per la via ràpida.

«Va saber deixar la seva terra, es va animar a obrir nous camins, va saber sortir a l'encontre de tants aprenent a respectar els seus costums»

«Sempre endavant, mai enrere»

John G. Montejano
Prevere de
l'arxidiòcesi de Los
Angeles, Califòrnia

A pesar dels grans desafiaments que l'Església afronta als Estats Units, la fe està viva. Com a capellà de la diòcesi més gran del país, Los Angeles, us puc dir que la majoria de les parròquies estan plenes els diumenges. En bona mesura, això es deu a les onades d'immigrants que arriben constantment al sud-oest dels Estats Units, la majoria provinents d'Àsia i Llatinoamèrica. Quasi totes les parròquies de Los Angeles ofereixen com a mínim una missa en castellà i una altra en un altre idioma, com ara el coreà o el vietnamita. Com és el cas d'altres països rics del primer món, la fe de la gent està constantment en dubte en una societat cada cop més secularitzada. Encara més, la major part de Hollywood sembla ansiosa per tancar la imatge de l'Església ja sigui en pel·lícules o a la televisió. Però l'Església, en obediència al seu cap, continua fent grans obres de caritat, ensenyament i salut a més de l'acció pastoral ordinària a les parròquies.

La majoria de nosaltres aquí a Califòrnia hem esperat frisosos aquesta visita papal perquè canonitzaria fra Juníper Serra, el franciscà mallorquí que és conegut afectuosament com «l'apòstol de Califòrnia». Serra va deixar Mallorca ansiós per arribar al «Nou Món» amb un gran zel per compartir l'Evangeli amb aquells que no coneixien Crist. Des del 1769 fins al 1784, fra Juníper va establir nou missions al llarg de la costa de Califòrnia. El lema de Serra era «Sempre endavant, mai enrere», i aquest és un lema que encaixa molt bé amb nosaltres a l'Església perquè se'ns ha encarregat la tasca de la nova evangelització especialment en aquelles terres que abans eren grans bastions de la fe. Serra va enfrontar-se a molts reptes i és criticat per aquells que miren fàcilment 300 anys enrere des del confort dels seus despatxos i qüestionen els motius d'algú que va fer tant de bé. El seu lema de mirar endavant amb fe i confiança que Déu beneeix els nostres esforços és una inspiració. Tot i la nostra fragilitat i la nostra debilitat humana, Déu pot fer-nos servir per dur a terme grans meravelles al seu favor. Sant Juníper Serra, pregueu per nosaltres!

EL MUNDO DE LAS HERENCIAS

“En el Bufete Rojas trabajamos para que cuando llegue el día en que ya no estés, tu familia pueda permanecer unida y que todo lo que te ha costado tanto acumular en vida, no sea motivo para dividirla cuando faltes.

Un buen testamento, bien explicado, con mucho amor y cariño puede ayudar a que este trámite tan doloroso pueda ser un poquito más fácil.”

Bufete Rojas

ABOGADAS ESPECIALISTAS EN HERENCIAS

TELÉFONO 93 246 60 96 / 93 265 89 22 CONTACTO mariaelbarojas@bufeterojas.es WWW.BUFETEROJAS.ES

La vida

Amb Silvia Còppulo
De dilluns a divendres, de 12 a 14 h

Catalunya vespre

Amb Kilian Sebrà i Òscar Fernández
De dilluns a divendres, de 19 a 22 h

Tot gira

Amb David Clupés
Dissabtes de 17 a 23 h
i diumenges de 16 a 23 h

El club de la mitjanit

Amb Francesc Garriga
Cada dia, de 23 a 1 h

Catalunya Ràdio viu amb tu

El matí de Catalunya Ràdio

Amb Mònica Terribas
De dilluns a divendres, de 6 a 12 h

El suplement

Amb Ricard Ustrell
Dissabtes i diumenges, de 8 a 14 h

La tribu de Catalunya Ràdio

Amb Xavi Rosiñol
De dilluns a divendres, de 16 a 19 h

L'oracle

Amb Xavi Freixes
De dilluns a divendres, de 15 a 16 h

Les mil i una nits de Maria de la Pau Janer

Amb Maria de la Pau Janer
De dilluns a divendres, de 22 a 23 h

CATALUNYA
RÀDIO

LA RÀDIO NACIONAL DE CATALUNYA

Catradio.cat

Corporació Catalana
de Mitjans Audiovisuals SA

Albània

L'esperit d'Assís es viu a Albània

XXIX Trobada Internacional per la Pau organitzada per la Comunitat de Sant'Egidio

La trobada va ser organitzada per la Comunitat de Sant'Egidio.

Autoritats religioses, entre les quals el cardenal de Barcelona, van participar en la trobada.

A la plaça de la piràmide de Tirana, construïda com a monument a l'ateisme, les religions han plantat la seva tenda de pau

L'any que ve es recordaran els 30 anys de l'esperit d'Assís i aquesta trobada se celebrarà on va néixer sant Francesc per agafar un nou impuls

Netejant, posem tots els sentits.

I ajudant als altres, també.

Després de 25 anys, LUNET és molt més que una empresa de neteja: som el partner de confiança en facility services dels nostres clients. Els oferim fins a 6 serveis diferents: **Neteja, D+D+D, Serveis Auxiliars, Jardineria, Manteniment** i, ara també, **Càtering**. I tot de forma totalment personalitzada i propera. Per això, netejant posem tots els sentits. I ajudant als altres, també. Perquè des de LUNET SOLIDARI contribuïm a netejar el món de pobresa, malalties, marginació... donant suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Si també vols ajudar entra a www.lunet.es o www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies!

En col·laboració amb **Càritas** amigos de rimkieta
Un NO per a ningú.

NOVA ADREÇA
Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)

Jaume Castro
Responsable
Comunitat
Sant'Egidio

A Albània, «el país de les àguiles», homes i dones de diferents religions i cultures s'han reunit a la Trobada Internacional per la Pau per invitació de la Comunitat de Sant'Egidio. Albània va ser proclamada el 1967 el primer estat totalment ateu del món. Qualsevol acte religiós estava prohibit i durament castigat: un país amb una història de martiri i de recerca de la llibertat.

Aquest petit país de la perifèria d'Europa, gris i tancat durant la dictadura comunista, és un lloc de convivència pacífica i fructífera entre persones i comunitats de diverses religions. «Això és l'esperit d'Assís! —ha recordat el papa Francesc en el seu missatge—. Viure junts en pau, recordant que la pau i la convivència tenen una base religiosa! La pregària sempre és l'arrel de la pau!» L'esperit d'Assís va néixer impulsat per Joan Pau II el 1987 amb l'esperança de crear un moviment interreligiós de pau. Aquest mes de setembre, quan es difon la idea que la violència, el terrorisme i la guerra són fenòmens imparables, des d'Albània s'ha renovat un missatge necessari i esperançador: «La pau sempre és possible.»

Actualment trobem en el món complicats escenaris on es pertorba la pau i la convivència. Han estat motiu de reflexió en aquesta trobada. Els horrors de la guerra a Síria, l'Iraq, Líbia. La persecució i la memòria de la matança dels cristians avui i durant la primera

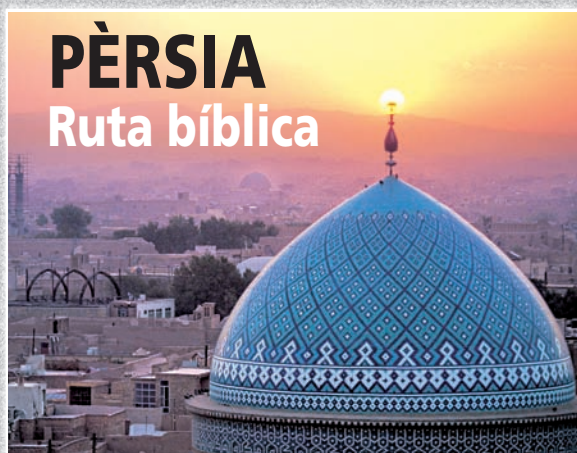
guerra mundial (Seyfo «l'espasa» per als siroortodoxos i Metz Yeghern «el gran mal» per als armenis) ha comptat amb les reflexions del patriarca siroortodox d'Antioquia i tot l'Orient Ignatius Aphrem II i el patriarca de Babilònia dels caldeus, Louis Raphael Sako. S'ha afrontat la crisi dels refugiats i la crisi mediambiental. Però també s'han aprofundit temes espirituals com la pregària arrel de la pau, el diàleg entre cristians, la gratuïtat o la misericòrdia. La pau sempre és un gran ideal, un somni a realitzar, que ha de guiar la política i la vida per fer-se realitat.

A la plaça de la piràmide de Tirana, construïda pel dictador Enver Hoxha com a monument a l'ateisme d'estat i lloc on havia de ser enterrat, les religions han plantat la seva tenda de pau. Un gran arc de sant Martí abraçava la diversitat religiosa i cultural. «Les religions poden determinar la revolta de l'Esperit contra un pensament resignat (i únic) sobre la guerra», afirmava Andrea Riccardi. És veritat, el nostre temps necessita homes i dones pacífics capaços de revelar-se en nom de la pau. És una revolta espiritual perquè el món canviï i de la qual els creients ens sentim responsables. L'actual situació del món ens fa descobrir la necessitat de ser guiats per un esperit (el d'Assís) que ens demana canviar per transformar el món. L'any que ve es recordaran els 30 anys de l'esperit d'Assís i aquesta trobada se celebrarà on va néixer, a la ciutat de sant Francesc, per agafar un nou impuls en aquests temps difícils. La profecia de Joan Pau II es fa més necessària que mai: alliberar les religions de la temptació de la violència, animar el diàleg entre elles i recercar la pau.

Pelegrinatges 2015

PÈRSIA Ruta bíblica

**Del 26 d'octubre al
5 de novembre**

Us convidem a descobrir l'antic Imperi Persa, actual república de l'Iran. Durant 11 dies ens endinsarem en un viatge en el temps per gaudir d'episodis d'una història èpica de més de 2.500 anys d'antiguitat.

**De l'1 al 10 de desembre
Terra Santa al complet:
Israel i Jordània**

Pelegrinatge de 10 dies organitzat amb les parròquies de Sant Pau i Sant Josep de Girona.

Vols directes El Al. Tot inclòs. Alta i baixa Galilea, Haifa, Vall del Jordà, mar Mort, Jerusalem, Betlem + Mont Nebo, Madaba, Petra i desert Wadi Rum.

Llums de Nova York

Del 2 al 7 de desembre

Ruta cultural per gaudir dels Llums de Nadal a Manhattan, missa gospel a Harlem, sopar amb jazz en directe, sopar-creuer pel Hudson, mirador del Top Of The Rock, eucaristia a la catedral de Sant Patrici i totes les visites imprescindibles per conèixer la ciutat. Com sempre, tot inclòs i amb guia acompanyant des de Barcelona.

Pelegrinatges 2016

TIMKAT

Del 12 al 23 de gener

Etiòpia. Cristianisme etiop. Celebració de l'Epifania Timkat a la Jerusalem africana - Lalibela.

Encara no has contemplat la posta de sol des dels turons de Bezawit a Bahr Dar? Has passejat juntament amb els pastors tot anant a les cascades del Nil Blau?

Vols festejar la celebració de la Santíssima Trinitat a les esglésies més amagades del llac Tana?

T'imagines compartir la nit a les carpes del Timkat juntament amb els sacerdots i dabtaras? Ja pots fer la teva inscripció.

Terra Santa amb residències religioses franciscanes

Del 10 al 17 febrer

Pelegrinatge de 8 dies: Galilea, Jerusalem i Betlem.

Allotjament a Casa Nova de Tiberíades i Casa Nova de Betlem. Vols directes El Al.

PREU ESPECIAL DE TEMPORADA BAIXA: 1.298 €

(grup de mínim 40 persones i cotització divisa 1 € = 1,15\$)

Tot inclòs.

Punt de vista

Bruno Bérchez

Delegat de Pastoral de Joventut de Barcelona

«God bless the Pope!»

Taxis grocs, gratacels, gent caminant a tot drap i de sobte... El Papa! Un mural a la Vuitena Avinguda amb el carrer 34 de Nova York dona la benvinguda al *pope Francis*. Com és l'Església que s'ha trobat? Després d'estar deu dies voltant per aquest país tan fascinant i controvertit, puc dir que és una Església jove i dinàmica, amb moltes iniciatives d'evangelització, que es recupera del sotrac dels escàndols de la pederàstia. En un país amb milers de creences i pocs ateus, l'embranchida de les *mega-churches* pentecostals i la crida a la nova evangelització estan portant els catòlics a un fort despertar missioner, especialment entre les noves generacions. Una Església amb un fort sentit comunitari i molt acollidora, on els feligresos tenen ben clara la seva identitat catòlica, tot i ser descendents d'irlandesos, italians, filipins o llatins.

Però en un país construït a base d'immigrants, la religió té el perill de convertir-se en l'herència cultural dels avantpassats. La missió als americans de tradició no-catòlica, i als catòlics de «missa perquè toca» és un gran repte. Una Església que domina els mitjans audiovisuals, i que sap comunicar amb el llenguatge d'avui (aquí en una homilia mai no t'avorreixes) però amb el repte de mostrar la seva doctrina al país de la Super Bowl i de Hollywood, on es valoren més els aspectes emotius de la fe, i no tant la seva raonabilitat. I això és especialment complex en un moment on les qüestions morals

(avortament, matrimoni homosexual, etc.) omplen els debats dels mitjans i marquen els programes electorals.

Amèrica és la terra de les oportunitats, on sembla que tots els somnis són possibles. Però Amèrica també pot ser molt cruel amb els que queden fora del sistema. Sense seguretat social ni accés als estudis universitaris, molts americans omplen els barris de les perifèries, i no pocs acaben en el món de la delinqüència, de les drogues o dormint sota un llençol de cartons.

L'Església que s'ha trobat el Papa té el gran repte de lluitar per tots

ells i no deixar-los abandonats a la seva sort! Si una cosa ha caracteritzat els americans és el *we can*. L'americà està convençut que amb constància, ganes i treball en equip els seus somnis poden realitzar-se. Així han arribat on han arribat. Davant d'una Església europea envellida i que sovint creu que ja no hi ha res a fer, l'Església americana, tant la del nord com la del sud, ens recorda amb la seva fe que per a Déu no hi ha res impossible. *Yes, He can!*

Aquesta és l'Església d'Amèrica del Nord que ha rebut amb els braços oberts el primer Papa americà. *God bless the Pope!*

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Pregar sense parar

El Catecisme de l'Església catòlica, quan tracta la perseverança en la pregària, cita aquesta expressió del monjo i escriptor, del segle IV, Evagri: «No ens ha estat prescrit que treballem, vetllem i dejunem constantment, mentre que per a nosaltres és una llei pregar sense parar.»

El punt i seguit comenta: «Aquest ardor incansable només pot venir de l'amor. Contra la nostra pesantor i la nostra peresa, el combat de la pregària és el de l'amor humil, confiat i perseverant. Aquest amor obre els nostres cors a tres evidències de fe, lluminoses i vivificants.»

1. Pregar és *sempre possible*. Raó: el temps del cristià és el de Crist ressuscitat. Ell és sempre amb nosaltres, siguin quins siguin els temporals. El nostre temps és a la mà de Déu.

Ho il·lustra amb una dita de sant Joan Crisòstom, ben

vàlida per a nosaltres: «És possible, fins i tot al mercat o en un passeig solitari, fer una freqüent i fervent pregària. Asseguts a la vostra botiga, tant si compreu com si veneu, o fins i tot si cuineu.»

2. Pregar és una *necessitat vital*. Ens hem de deixar guiar per l'Esperit Sant. La vida espiritual demana un cor a prop del Paràclit. Ell manté la nostra existència cristiana.

Novament escriu el Crisòstom: «No hi ha res com la pregària; fa possible el que és impossible, fàcil el que és difícil. És impossible que l'home que prega pugui pecar.» Ara menciona sant Alfons de Liguori: «Qui prega, se salva certament; qui no prega, es condemna certament.»

3. Pregària i *vida cristiana* són *inseparables*. Entra en joc l'amor, la filiació divina, conformar-nos a Crist, l'amor a tots els homes. Jesús uní la pregària amb l'amor als germans. Són inseparables.

Cita Orígenes: «Prega sense parar aquell que uneix la pregària a les obres i les obres a la pregària. Només així podem considerar realitzable el principi de pregar sense parar.»

Aquestes idees són calcades del Catecisme, que és un magnífic llibre de lectura espiritual. Tracta, en quatre parts, la revelació, els sacraments, la vida cristiana i la pregària. Tot l'univers cristià.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Ruquet

En començar a redactar sota el títol d'animals domèstics, no sabia quants serien. Al cap tenia el que avui m'ocupa i vaig pensar de deixar-lo per al final. Com sabeu els qui heu llegit aquests articles, va resultar que els dos primers que vaig triar, gos i gat, no eren pròpiament habitants de la llar familiar, el d'avui, sí.

Redacto convençut que a aquest animal modest se'l deu esmentar algunes, poques, vegades. Pensava que seria més interessant referir-me al seu probable antecessor, de vida salvatge, l'onagre. Doncs bé, acudeixo, com cal, al programa o programes informàtics corresponents i m'enduc la sorpresa que se'n parla en 108 ocasions. Evidentment, no puc limitar-me a comptar-les i repetir el que tantes vegades ja he dit: a les casetes de Natzaret del temps de Jesús encara s'hi veu el forat per lligar-hi el ruc, situat a l'entrada; o que el Senyor va entrar a Jerusalem damunt d'un ruc. No puc limitar-me a això, perquè no seria una actitud honrada i perquè el meu interès pel Text Revelat no m'ho permet.

Després de la sorpresa inicial, la corresponent reflexió. He pensat que el ruc permetria la redacció d'una tesi doctoral, que, indubtablement, jo no puc elaborar. Algú serà capaç de fer-ho? Conec l'animal des de petit. Pensant-hi bé, recordo que és l'únic animal sobre el qual he pujat, més ben dit, al qual m'han pujat. El primer record és que em munten en un ruc que era del meu oncle, quan només tenia 3 anys. Encara no m'ha passat la por que vaig sentir. A una distància prudencial, això sí, l'he vist, admirat i fotografiat, moltes vegades. A tot arreu, ja sigui al camp o a la ciutat, te'l trobaves. Diria que ara, entre nosaltres, no és que estigui en via d'extinció, és que, pràcticament, ha desaparegut i gairebé ha esdevingut espècimen de zoo.

Si l'animal és de càrrega, de la carn se'n feien les millors cecines, segons llegeixo. La mateixa font diu que ara només se n'elabora a la zona de la Maragateria. En la meua modesta experiència només entra la cecina de vaca, que crec que es pot trobar en qualsevol cansaladeria o carnisseria selecta. Reconeix que sóc el més contrari a un gormand, i ni me n'avergonyixo, ni me'n vanto, així que l'únic record que em queda és que el seu gust diferia una mica del del pernil comú i que el to d'aquesta carn salada vermellosa en cru i curada de forma natural, era força més fosc.

Un animal que s'esmenta 108 vegades es mereixia més d'un article i amb aquest m'he iniciat. Avanço, per no limitar-me a generalitats, que el ruc va acompanyar Abraham, Moisès i el Senyor entre d'altres. Vatua l'olla!

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

27-S: realitats i relats

Quan un relat sorgeix de la realitat i s'hi ajusta, existeix una coherència lògica. No obstant això, és una pràctica molt estesa que es construeixin relats per forçar les realitats a conveniència pròpia. Les eleccions polítiques són un camp adobat per distorsionar les dades mitjançant interpretacions interessades. La complexitat de les eleccions del 27-S, en la seva triple dimensió autonòmica, plebiscitària i avançament de les generals, afavoreix tota mena de relats. Em fixaré en tres punts.

Primer, la lectura dels resultats. Victòria independentista clara en escons, amb majoria absoluta al Parlament, i victòria per majoria en vots, per autoexclusió de CSQP i UDC de ser alineats en cap dels dos bàndols, fins i tot del mateix partit animalista. A més, no és el mateix créixer en vots que guanyar les eleccions. El primer grup està a una gran distància del segon, 65 escons a 25. La premsa internacional, acreditada el diumenge a través de 180 periodistes estrangers, ha elaborat un discurs als antípodes de la premsa de Madrid, que sembla que no ho ha entès gaire, com ens té acostumats. Una altra cosa és que el nou escenari, tenint en compte els objectius proposats, és complex. Un referèndum vinculant aclariria les coses. Un tema preocupant és la manca de respecte per al vot dels que viuen fora del país i que han rebut tota mena de traves per impedir-ne el vot.

Segon, la llei, especialment la Constitució. En comptes de considerar-la com un marc de referència i de convivència social, que requereix diàleg i interpretació, s'ha convertit en una arma llancívola. La Bíblia ens ho recorda: «La lletra mata, l'esperit vivifica.» Però l'esperit de la transició, amb les seves llums i ombres, s'ha perdut pel camí. El 23-F va conduir a la LOAPA. Gradualment, la recentralització ha estat un objectiu buscat i imposat. En els darrers temps, fins a extrems increïbles. La realitat de la llei pot ser canviant per ajustar-se a les necessitats noves. Petrificar-la condueix a l'immobilisme. Els que han aguditzat el problema són in-

És una pràctica molt estesa que es construeixin relats per forçar les realitats a conveniència pròpia

capaços de pilotar-ne la solució. Tercer, la fractura social. La divisió d'opinions no implica una fractura, perquè en aquest cas, qual-sevol elecció seria una fractura. La societat catalana és complexa, variada i plural. De manera raonable és capaç de viure en aquest context. Els laboratoris d'idees

d'uns partits determinats accentuen el relat de la fractura per posar nuclis de població al servei dels seus interessos i perjudicar els adversaris. Aquest comportament és altament reprovable en el camp de l'ètica. Els partidaris del relat de la fractura acostumen a ser contraris a la immersió lingüística, que persegueix especialment la cohesió social.

Un relat tremendista a la campanya electoral, adulteració de documents a Brussel·les, campanya de la por, amenaces de moltes procedències, mentida sistemàtica... han pretès interferir la llibertat. Cal gestionar la realitat amb saviesa. Serem capaços de situar-nos en un punt de trobada i de diàleg?

Zoom

Eduard Brufau

Amb una participació històrica del 78% Junts pel Sí ha guanyat les eleccions a Catalunya i l'independentisme ha obtingut una majoria absoluta de 72 escons. Per la seva banda Ciutadans s'ha catapultat com a segon partit més votat amb 25 diputats, mentre que PP i Catalunya Sí que es Pot s'han enfonsat fins als 11. Unió ha quedat fora de l'hemicicle. Amb aquests resultats Catalunya condicionarà les eleccions espanyoles del desembre.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«Se n'anà tot trist»

Sempre m'ha cridat l'atenció aquest verset de l'Evangeli que es repeteix gairebé igual en els tres sinòptics quan narren l'encontre de Jesús amb aquell home ric. Un jove que s'adona que és esclau de les seves nombroses possessions i que té por de perdre-les. Aquests sembla que són els seus sentiments quan, volent sortir de la situació, pregunta al Mestre. Què puc fer? Però no és capaç d'alliberar-se davant de les exigències de Jesús, i el Mestre, com a bon educador, no l'obliga for-

L'equilibri entre la compassió i la fermesa sempre és difícil

çant la seva voluntat, sinó que l'invita. Però ell no es decideix i Jesús el deixa marxar. Això sí, llença la tovallola «amb un posat trist», tant, que devia ser ben notori quan els tres evangelistes ho remarquen.

Avui tornava d'una d'aquelles situacions decebedores que visc amb les persones que pateixen addiccions. Sentia una barreja de llàstima i de ràbia per les vegades que aquella persona m'havia fet això mateix: no aparèixer quan estava a punt de fer un pas. Va ser aleshores quan em va venir al cap aquest text de l'Evangeli i de cop i volta vaig copsar una idea nova sobre el passatge: sempre pensem en la tristesa del jove que no se sent capaç de prendre una decisió, però, i Jesús?, no es va sentir trist també ell?

I és que tinc molt clar —des del cap, on les coses són sempre més clares que des del cor— que no podem salvar les persones si elles no ho volen, que hi ha moments que depenen de les decisions i de la voluntat de les persones i que, per més que nosaltres vulguem ajudar-les, si elles no ho fan, el nostre esforç és en va.

Però, a la pràctica, com podem trobar l'equilibri entre la compassió i la fermesa? La compassió ens impulsa a anar darrere de la persona que està malament, però la fermesa suposa la fe en la capacitat que tots tenim de posar-nos límits o d'enfonsar-nos. La qüestió és que aquesta tristesa amb la qual s'accepten les derrotes ens ha d'afectar per empatia, però sense deixar-nos portar pel desencís.

Aquesta tarda he tornat d'una d'aquestes situacions de fracàs aparent fent-me unes reflexions d'aquests tipus. I és que fa anys que lluito perquè una persona surti de la seva situació d'addicció amb totes les conseqüències que això comporta. I una altra vegada ha faltat a una cita important que l'hauria pogut ajudar a sortir-ne.

Estic segura que, quan ha rebut el meu missatge posant en evidència la seva actitud, s'ha quedat trist... Ha palpat una altra vegada la seva incapacitat i la manca de voluntat per alliberar-se. Però cal que s'adoni que jo no puc fer-hi res si ell no vol fer-ho, malgrat que jo ho vulgui. El que no he pogut evitar és que jo també marxés trista.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

La solitud com a oportunitat de vida

La solitud, com el silenci, no és un estat que la majoria de les persones immerses en una altra dimensió busquen, perquè sap projectar-se cap a l'exterior i/o l'interior i sap viure en el soroll, les emocions i la dispersió.

No obstant això, ja que tot ésser neix sol, viu sol i mor sol, mentrestant té un paper funcional diferent; a causa de la seva individualitat cadascú ha d'aprendre a viure en solitari.

Aquesta solitud, que no és aïllament, és més que un estat de l'esperit que afirma el sentit de la responsabilitat i de la llibertat, i reforça la seva autonomia i independència sense negar la fraternitat i la solidaritat.

La solitud senzillament permet distanciar-se

d'influències i pressions dels altres i de la societat mateixa, que emet moltes dades confuses i de distracció, com per estandarditzar normes i comportaments, evitant aquesta part de la singularitat que tota persona té diferent i valuosa. Perquè, més enllà de les aparences, ningú no està sol. La soledat serveix principalment per relaxar-se en el silenci i la pau, en contacte amb la natura o per escoltar el propi centre interior en el qual hi ha Déu, per tal de participar plenament en el seu propi ritme i en el seu camí. Davant les grans preguntes de la vida, cadascú descobreix que l'única resposta bona i vàlida

emergeix del més profund d'un mateix. El món exterior pot presentar diverses respostes, un sempre arribarà a la conclusió que aquestes no el portaran mai a correspondre com ell desitja. Només amb ulls de fe trobarem Déu en el més íntim de nosaltres i l'únic capaç de portar-nos la pau i serenor, ja que ningú no pot respondre per cap altre. En moments importants, cadascú es mesura a si mateix trobant-se en la seva solitud. Només la solitud pot permetre a la persona alimentar una resposta íntima que solament és capaç de despertar el foc interior o llum divina que pot il·luminar el seu camí i l'acompanyarà tota la vida. El monestir proporciona l'espai idoni per a aquesta experiència de recerca i solitud.

M. Núria Illas

Priora del monestir de
Valldonzella

La sal de la terra

El valor de la senzillesa

Encara que al començament semblava que no hi hagi diferències, ben aviat, quan s'arriba a tenir qualsevol poder, surten els veritables motius profunds que n'han impulsat la lluita. Tots diuen que treballen a favor del poble, a favor dels dèbils, per una justícia social, per la llibertat, etc. Uns fins i tot diuen fer-ho manifestant-se creients. Però és després d'aconseguir el càrrec que comporta el poder quan apareixen les diferències: van sorgint els veritables motius profunds d'alguns com viure millor, sortir més als mitjans, els egos, col·locar els amics, familiars i aquells que els han ajudat i als quals deuen favors —encara que siguin els més indicats per als càrrecs—, els diners, estar a dalt, ser ídol, aconseguir els aplaudiments del poble, etc.

Si en podem aprendre, catòlics i no catòlics, dels evangelis! Per contra, Jesús ens diu: aneu a evangelitzar portant només bastó i sandàlies, no diners ni vestit. Si hom creu que pot optar per un lloc de poder per evangelitzar millor ha de saber que ho fa per utilitzar el poder del càrrec a favor de tot el que abans ha dit; i així actuar després, com si no tingués els privilegis i prerrogatives del càrrec, fins i tot amb més senzillesa que abans, ja que la gent el coneixerà i tindrà més responsabilitat en tractar de ser millor deixeble de Jesús. Pot ser una explicació del passatge bíblic del jove ric: ven tot el que tens i segueix-me; és a dir, segueix-me encara que perdís a nivell

personal, dóna't sense restriccions als altres, no siguis individualista. Seguir Jesús és treballar per un món millor, més just, més humà. Evidentment que les eines per arribar al poder no poden ser no ètiques, ni que siguin «les apropiades» per aconseguir el càrrec, amb el qual «farem el bé». El fi no justifica els mitjans: si ja has enganyat i jugat brut per aconseguir-lo, serà molt difícil que després no tornis a caure en la temptació de justificar actuacions no ètiques. Llegim els evangelis amb esperit obert, aprenem de Jesús, siguem humils com per acceptar que el Déu que ens mostra Jesús és un Déu Salvador, alliberador; sense curtcircuits enganyosos, sense evitar-nos sofriments a favor d'una societat més humana, més lliure, i actuem.

Joan Viñas

Membre numerari de la Reial
Acadèmia de Medicina
de Catalunya

Mirada al món

Tresor artístic salvat

El mes de juny tots els diaris reportaren una deplorable notícia que molts lectors recordaran: «L'església de la multiplicació dels pans i els peixos, vora el llac de Galilea, a Israel, ha estat incendiada. Ha estat un atemptat anticristià volgutament perpetrat per uns joves fanàtics jueus.»

Per aquelles dates jo era a Barcelona i em vaig sentir corprès i afligit per la nova. Vaig pensar de seguida en el bell santuari que commemora el miracle de Jesús i que conserva en el seu paviment un dels mosaics bizantins més bonics i espectaculars de Terra Santa (segle V).

Molta gent em preguntà sobre el fet i jo manifestava la meua tristesa, pensant sobretot en les eventuals destrosses de l'església i del mosaic. Quan vaig tornar a Israel el mes de juliol, una

de les primeres coses que vaig fer va ser anar al lloc sinistrat per veure els efectes de l'atemptat. I us puc assegurar la meua sensació de satisfacció i d'alleujament quan, entrant a l'església, no hi vaig veure el més mínim rastre de foc o de destrucció. Ho vaig mirar ben bé, fins i tot en els angles més apartats.

El mosaic havia quedat intacte, com l'església. Vaig respirar d'alegria.

El foc s'havia propagat només per l'atri exterior de l'església, destrossant el sostre del quadripòrtic i tres cambres en una de les seves ales, així com també el lloc del petit negoci de souvenirs per a pelegrins i turistes que visiten el lloc.

Molts jueus d'Israel manifestaren públicament la seva repulsa contra l'atemptat i el govern ha promès de rescabalar els danys fets a l'entorn de l'església: es calculen uns 2 milions d'euros. La Terra Santa és plena dels records bíblics i evangèlics, i l'antiga tradició cristiana en la seva fe i en la seva memòria, ha commemorat molts d'aquests llocs amb estupendes construccions: esglésies, basíliques, monestirs o simplement monuments. Són com memorials de la fe cristiana que recorda i venera el pas del Salvador que «passà per aquest món fent el bé» (Ac 10,38). Especialment els pelegrins que coneixen Terra Santa i recorden aquest lloc vora el llac de Galilea, que estiguin tranquils: ni l'església ni el mosaic han sofert el més mínim dany. Donem-ne gràcies a Déu!

Joan Maria Vernet

Salesià des de
Jerusalem

Un encartament dins del setmanari

Amb tristesa vaig rebre a casa l'última publicació (núm. 1879) de *Catalunya Cristiana* i dins de la bossa de plàstic hi havia una publicació de Cristians per la Independència.

El cristians, avui més que mai, hem de ser solidaris amb els pobres i amb els que pateixen i, per descomptat, tot vetllant que les nostres futures accions i decisions no perjudiquin altres pobles i col·lectius de persones.

Nosaltres, els catalans, en els darrers 35 anys, hem aconseguit el que cap altra nacionalitat com nosaltres ha aconseguit dins dels països lliures (Europa i els Estats Units). Vivim en un estat de benestar mai vist des que es va acabar la guerra; hem recobrat la llengua a uns nivells mai pensats. Patim la constant baixa natalitat dels pròpiament catalans, en un ambient mogut més per l'exclusivitat i en pensar massa en nosaltres mateixos.

Un dia surt el president Maragall amb el caprici de fer un nou Estatut, fet entre tots, molt feixuc, i segons ells mateixos quasi il·legible. El porten a votació i sols un 36% dels catalans el recolzen i a partir d'aquí, i amb la mala gràcia del PP, s'organitzen uns moviments de protestes festives, que sens dubte beneficien els seus nombrosos organitzadors i la pilota es fa cada cop més gran gràcies a la inacció de Rajoy.

La principal raó que exposen avui els independentistes: donar resposta a milions de catalans que es manifesten en contra del maltracte que reben d'Espanya. I aquests són els que ens han de conduir en un futur i aquests són els que *Catalunya Cristiana* ajuda a publicar.

En lloc de preocupar-nos pels milers d'africans que moren en el intent d'aconseguir entrar en el continent lliure per sobreviure. Forçar al termini dels radicals àrabs que degollen innocents, persegueixen i assassinen els cristians, no paren de destruir vides i cultura. Moure ja mitjans per acollir el milers de refugiats que vénen a Europa. Atendre les bosses de pobresa silenciosa de vells sols a qui ningú no molesten. Acabar amb el tràfic de dones sotmeses a la prostitució, avui encara a les carreteres catalanes. En lloc d'això, que sí que és un gran problema, ens llencen a un projecte que ho farà malbé tot, fins i tot l'Església i ja no serem a temps per tirar enrere.

Voldria continuar sent subscriptor vostre. Ho sóc des dels inicis i malgrat certes discrepàncies mai no us hem deixat, ni jo ni el meu pare (ACS), però reclamo una rectificació escrita, ben visible, d'aquest fet en la vostra publicació.

GENÍS DE TERA DOMÈNECH
Barcelona

Equilibri entre les diverses sensibilitats

La línia de *Catalunya Cristiana* queda sempre reflectida en l'editorial. Els redactors fem la nostra feina com un servei a l'Església i, com haureu vist, procurem mantenir sempre un equilibri entre les diverses sensibilitats que hi ha a Catalunya i en el si de l'Església catalana. És cert que som limitats i no sempre ho aconseguim i demanem disculpes per si algú es pot sentir ferit.

Ara bé, cal distingir curosament entre el contingut del que és una publicació com *Catalunya Cristiana* i un encartament pagat que puntualment s'inclou en el setmanari i amb el qual necessàriament no ens identifiquem, com tampoc no ens identifiquem amb els articles d'opinió que publiquem setmana rere setmana. D'altra banda, creiem que res del que es diu en l'encartament atempta contra la fe ni els costums. En el si d'aquest grup hi ha persones implicades en responsabilitats eclesials: no ens consta que ningú no els hagi prohibit d'estar constituïts en associació. Els mitjans de comunicació no ens inventem la realitat; en som un reflex, sovint imperfecte.

Com a subscriptor, sabeu que tots els temes dels quals parlem en la vostra carta (els emigrants, els radicals, els refugiats, els pobres, les dones prostituïdes, etc.) han tingut, tenen i tindran un lloc preferent a *Catalunya Cristiana*.

JAUME AYMAR
Director de *Catalunya Cristiana*

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

El Cel

La vida eterna, la vida perdurable, són el mateix que la comunió amb Déu?

Recullo aquesta pregunta d'una carta d'un lector del nostre consultori publicada darrerament a la secció *Cartes del lector*. I faig servir com a resposta unes paraules extretes d'un llibret molt reeixit d'un notable biblista. Es tracta del llibre força recomanable, *Creo en la vida eterna*, del cardenal Martini. Diu així: «El paradís consisteix a estar eternament amb el Senyor en la benaurança de l'amor sense fi. La paraula del Crucificat al lladre penedit és la revelació del que és el paradís: estar amb Crist, viure eternament en ell el diàleg de l'amor amb el Pare en l'Esperit Sant.» Efectivament, el concepte «comunió amb Déu» és el més indicat per descriure aquesta realitat de la vida eterna, però cal afegir-hi unes característiques particulars. La comunió amb Déu té com unes realitzacions diferenciades. Hi ha la comunió en la fe, en la vida de la gràcia i en la vida eterna. La comunió en la fe i en la gràcia estan sotmeses a un procés de creixement i s'orienten a la comunió perfecta en la vida eterna. Cal advertir que la comunió en la fe i en la gràcia, en la nostra vida mortal, es pot malmetre a causa del pecat. En canvi, la comunió en la vida eterna, un cop traspassat el llindar de la mort, ja no es pot perdre mai. En la nostra condició d'homes viadors, creiem sense veure-hi. En la glòria cessarà la fe, iniciarà la visió i només romandrà l'amor perfecte. Les categories de la fe, i ara en concret les que es refereixen als novíssims, sempre han de ser categories personals, estats de la persona, i en aquest sentit i parlant de la vida eterna, el concepte comunió és fonamental, com també ho és per descriure la nostra pertinença a l'Església. I, finalment, parlant d'aquesta comunió, d'aquest romandre en Crist, diu Martini: «S'estendrà fins a abraçar la plenitud de la persona i de l'experiència humana també en la seva dimensió corporal», indicant-nos així que aquesta comunió plena s'ha de pensar necessàriament des de la categoria específicament cristiana de «resurrecció» que he considerat en més d'una ocasió en aquesta columna.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

L'origen de la Sagrada Família

Josep M. Blanquet, s.f.

Les coses, com les persones, no solen tenir múltiples orígens... I el temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona, tampoc. Té històricament el seu origen, que es pot explicar de moltes maneres, en poesia o en prosa, amb música o sense, a tot color o en blanc i negre, amb documents o sense si no es tenen, o si es tenen, ignorant-los o volent fer-los desaparèixer.

M'ha suggerit aquestes línies la notícia apareguda en aquest setmanari (13 de setembre del 2005, pàg. 14), sota el títol *Els orígens de la Sagrada Família*, de la publicació d'un nou llibre sobre el P. José María Rodríguez Bori, mercedari, segons sembla, per suplir les «negligències» o «intencions torçades» del dia de la dedicació de la basílica, el 7 de novembre del 2010, pel papa emèrit Benet XVI, que en la seva homilia no va esmentar ni el Sr. Josep Maria Bocabella ni el sacerdot. És veritat que no els va citar nominalment, com tampoc a uns altres, però segurament estaven inclosos en la que el Papa anomena Associació d'Amics de Sant Josep i en els «patrocinadors d'aquest temple».

Parlant d'oblits, el P. Joaquín Millán Rubio, mercedari també, autor de l'article i del llibre, que, si s'ha de jutjar pel títol de l'article, coneix el llibre *L'origen de la Sagrada Família. Josep Manyanet, l'inspirador* (Barcelona, Claret, 2014), crec que ha tingut un important oblit («intenció torçada?») en no citar cap de les moltes paraules del P. Rodríguez Bori, confirmades amb objectes materials i contextualitzades històricament, que va dirigir a una quarta persona, sant Josep Manyanet, a qui atribueix i reconeix sense complexos la inspiració del temple de Barcelona i la dedicació del mateix a la Sagrada Família. Tractaré de recordar algunes d'aquestes paraules, servint-me de les transcripcions i notes que el beat Ramon Oromí, s.f. va deixar escrites abans de morir durant la persecució religiosa del 1936.

1. Al juliol del 1869, des de Roma, el P. Rodríguez enviava al Pare Manyanet un bonic quadre de la Sagrada Família amb aquesta carta: «Li envio aquesta bella estampa de la Sagrada Família que va regalar-me S. S. Pare Pius IX. És d'una bona estamperia romana. És signe que beneeix la seva estupenda idea que el temple que projecteu a Barcelona sigui sota l'advocació de la Sagrada Família en lloc únicament de sant Josep. El Papa ho considera adequat, ja que encara que dit per mi de manera no oficial, sinó informalment, va acollir i beneir la idea. És la Sagrada Família el lloc de santificació natural i de patriarcat

perfecte de sant Josep, el seu lloc de projecció a l'Església Universal..., així que endavant..., és vostè, P. Josep [Manyanet], clarividenc en la seva idea. Convenci Bocabella [...]»

Tres mesos més tard, arran del nomenament del P. Rodríguez com a vicari general de l'Orde Mercedari, el Pare Manyanet li feia arribar un quadre de la Immaculada amb una carta. Acaba demanant-li: «Volgut P. Rodríguez: [...] Continui resant pel nostre projectat temple. Sembla que el Sr. bisbe d'Urgell aprova el projecte. Que sant Josep, el seu patró, el de Bocabella i el meu el beneeixi...»

2. Amb data 12 d'octubre d'aquest mateix any 1869 el Pare Manyanet li va fer arribar una taula d'escriptori que havia fet ell mateix. La resposta del P. Rodríguez des de Roma no es va fer esperar: «Benvolgut Pare Manyanet: No puc agrair suficientment en aquesta senzilla nota tantes atencions vostres. Aquesta taula és tan bella que no en té de similar ni el nostre pare general (...). Agraïu al nostre comú amic Bocabella haver sufragat l'enviament fins aquí des de la nostra estimada Espanya. Continueu animant-lo en el nou patronatge de la Sagrada Família que tan genialment us va inspirar la Divina Providència» (1/XI/1869).

3. El febrer del 1874, quan ja estava preparat l'anunci que *El Propagador* faria del nou temple dedicat a la Sagrada Família, «el Rvnd. P. José María Rodríguez, mercedari, envià, des de Roma, al Rvnd. P. Josep Manyanet, s.f. i al Sr. Josep M. Bocabella dues imatges idèntiques de bronze, animant, beneint i encomanant la idea de tots dos, d'erigir a Barcelona un temple en honor de la Sagrada Família.» És una imatge de la *Sagrada Família* en la

seva *fugida a Egipte*, molt expressiva i artística.

4. El 13 de desembre del 1878, el P. Rodríguez, veient com un disseny de la Providència la intervenció del Pare Manyanet en el temple, «com la d'aquell que ve a donar el veritable sentit a una obra i missió que accepto des d'aquest mateix moment com a meua: ajudar-vos a Vós i a Bocabella en l'erecció d'aquest temple expiatori en ofrena a les tres Persones Sagrades de Natzareth (...). Teniu, Pare Manyanet, en aquest religiós mercedari un ferm admirador de la vostra perfecta inspiració que perfecciona i completa de forma admirable la paternal i patriarcal de sant Josep, que trava sobrenaturalment a la de Maria Santíssima i el seu diví Fill nostre Senyor».

5. L'admiració i estima que el P. José María Rodríguez demostrà vers el Pare Manyanet no fou solament un gest de tràmit, sinó una autèntica expressió d'un sentiment, que confirmà abans de morir. Al començament de gener del 1879, tot reconeixent la paternitat del Pare Manyanet sobre el temple, li féu arribar el seu calze personal «per al seu [del Pare Manyanet] temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona».

El P. Rodríguez Bori atribuïa la inspiració del temple de la Sagrada Família al Pare Manyanet

6. Per aquesta profunda compenetració, el P. Rodríguez, ja proper a morir, va voler llegir al Pare Manyanet altres béns personals, entre ells la taula que li havia regalat el 1869 i, especialment, un llibre dels *Oficis de la Setmana Santa* que tenia una rica història, acompanyant-lo d'una carta molt especial, gairebé un testament i una confessió, escrita el 6 de gener del 1879, cinc dies abans de morir:

«Benvolgut Pare Manyanet: En les hores darreres de la meua vida no vull deixar d'acomiar-me de Vós amb poques i sentides lletres amb les quals expressar-vos la meua gratitud per tanta delicadesa i caritat espiritual que heu tingut amb mi en tenir-me sempre informat de tot el que fa referència al temple expiatori de Barcelona, que, si Déu vol, serà una realitat, doncs Vós, segons Bocabella, sou infrangible al desànim per ser un gran home de Déu.

»Quan algú ha pretès considerar-me com l'arrel de la idea d'aquest temple, Vós sempre vaig guardar silenci, un silenci serà fruit de la confiança d'un

ànima que viu de Déu i per a Déu, en la confiança casolana de la seva Sagrada Família. Perdoneu si en algun moment em vaig complaure en un reconeixement que en res era propi, perdoneu si el meu treball en *El Propagador* va ser motiu perquè alguns m'utilitzessin de bandera per salvar la vostra inspiració, fruit de la Divina Providència que referent a aquest temple només a Vós va escollir.

»Vostre afm. en Jesús i Maria, redemptora de captius, senyora de Barcelona i mare de la Sagrada Família. Fr. José María Rodríguez Bori, vicari general de l'Orde Mercedari. Roma.»

7. És cert que el P. Rodríguez s'havia involucrat en el projecte del temple i, com a primer pas, en la compra del terreny, per a la qual va arbitrar diversos mitjans per recollir donatius. Però no va ser solament ell, que estava lluny, qui va sostenir realment el Sr. Bocabella en aquest primer pas. El P. Rodríguez sabia que era el Pare Manyanet el col·laborador més proper i per això li va enviar un mapa d'Espanya «per facilitar la tasca d'identificar les localitats que us fan arribar els donatius per a la magna obra que la Divina Providència us va inspirar, el temple expiatori de Barcelona, a les tres Sagrades Persones de Natzareth».

El P. Rodríguez va morir a Roma l'11 de gener del 1879. No va poder fer cap aportació al temple pròpiament dit, sí en canvi que és important la seva contribució a l'espiritualitat josefina i natzarena a través de les pàgines d'*El Propagador* que encara, com ell mateix reconeix i confessa, van donar peu a la falsa atribució de la idea del temple.

Paraula i vida

Sínode: entre la veritat i la misericòrdia

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Del 4 al 25 d'aquest mes d'octubre es reuneix al Vaticà el Sínode dels Bisbes, en el qual m'ha invitat a participar com a membre el papa Francesc. Aquesta assemblea té com a tema central «La vocació i la missió de la família en l'Església i en el món contemporani», i és continuació de l'assemblea extraordinària celebrada durant el mes d'octubre de l'any passat. Aquests treballs han suscitat moltes expectatives a tota l'Església i els mitjans de comunicació se n'han fet ressò. En certa manera, el Sínode de l'any passat va ser com una primera fase o una preparació del Sínode que ara comença, el qual —per dir-ho així— arriba a l'hora de les decisions, que posarà en mans del papa Francesc, a qui escau prendre les últimes disposicions per a tota l'Església.

Aquest interès té una explicació: les dues assemblees han estat precedides d'una àmplia consulta a tots els fidels, que han pogut fer arribar a la Secretaria del Sínode —que dirigeix el cardenal

Lorenzo Baldisseri— els problemes dels matrimonis i les famílies actuals i les seves opinions sobre com l'Església hauria d'ajudar-los en el compliment de la seva missió.

El document de treball de l'assemblea que avui comença —fet públic el passat 23 de juny— reafirma la voluntat de l'Església de presentar al món d'avui l'*Evangelí de la família*; és a dir, els valors inclosos en la visió cristiana de la família que proposa per al bé de les persones, de la societat i de la mateixa Església, com ara la monogàmia i la indissolubilitat. Es pot preveure que el Sínode reafirmarà aquests valors del matrimoni i la família, sotmesos a una forta erosió en el món actual.

Però el Sínode no es vol quedar aquí. Dins de poques setmanes —el 8 de desembre—, s'obrirà l'Any Sant extraordinari convocat pel Papa dedicat a la misericòrdia. El lema és «Misericordiosos com el Pare». El papa Francesc ha donat el to d'aquesta celebració presentant una Església

que, com el samarità de la famosa paràbola, s'acosta a les persones ferides en la seva experiència matrimonial o familiar amb l'actitud de Crist, que es va mostrar sempre compassiu amb tots, i sobretot amb les persones en situacions d'especial sofriment, exclusió i marginació. L'Església haurà de trobar camins pràctics per acollir i ajudar els catòlics casats o divorciats que han iniciat una nova unió i continuen sent membres de l'Església, i no n'estan exclosos ni excomunicats. Aquest és el repte del Sínode que ara comença: recollir l'esperit i les disposicions de l'assemblea anterior, aprofundir-hi i trobar camins operatius per acostar-se i ajudar a totes aquestes persones.

Així, l'Església podrà mostrar al món d'avui el rostre de la misericòrdia, que és la missió que ha rebut de Jesucrist. Només així, l'Església estarà en condicions de realitzar aquest desig que el papa Francesc ha expressat en el document amb què convoca el Jubileu de la Misericòrdia.

Als quatre vents

Sínode de la Família

El 4 d'octubre de 2014, el papa Francesc tancava, a la plaça de Sant Pere, una vetlla de pregària per al Sínode de la Família que s'havia de celebrar just un any després, del 4 al 25 d'octubre de 2015, dient als presents: «Cau ja la nit sobre la nostra assemblea. És l'hora en què es torna a casa de bon grat per trobar-se a la mateixa taula, en l'espessor dels afectes, del bé realitzat i rebut, de les trobades que enardeixen el cor...»

En una ocasió el Papa havia parlat de la casa afirmant que és «un lloc decisiu en la vida on cada persona aprèn a rebre amor i a donar amor». Els qui hem nascut i viscut en un poble en tenim especial consciència, i així, quan a vegades ens parlen d'una persona esmentant només el seu nom i cognoms, necessitem preguntar: de quina

casa és? Dit d'una altra manera: de quina família és?

La primera prioritat que el papa Francesc va marcar per al seu pontificat és reflexionar sobre la pastoral familiar. Què pot fer i què ha de fer l'Església respecte a la família? Aquest va voler que fos el tema del Sínode que aquest diumenge s'inaugura al Vaticà.

El Papa ha volgut que durant tot un any es preparés l'assemblea sinodal perquè no oferís respostes vagues, sinó concretes i compromeses als molts problemes que afecten la institució familiar i diverses situacions de fet.

En la preparació s'ha tingut en compte famílies pobres, immigrants, persones afectades per vidu-

tat, pel decaïment de la tercera edat, per malalties associades, o per la discapacitat d'alguns membres; però també famílies colpejades per la violència de gènere, per adulteris, per eliminació de fills que han de néixer, o per fills que són víctimes indefenses en casos de divorci...

Quines respostes dona l'Església als qui conviuen per «por de casar-se», per rebutjar un compromís definitiu, o als qui el van trencar a vegades contra la voluntat d'un dels cònjuges i s'han tornat a casar? El Papa ha fixat línies mestres de l'acolliment de l'Església, que passen pel respecte a la veritat i també per la misericòrdia insondable de Déu.

Als pares sinodals corresponen ara els treballs, i a nosaltres el deure joïós de pregar per ells.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

**La Bona Notícia
també
a internet**

www.catalunyacristiana.cat

**ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.**

Catalunya Cristiana col·labora amb

Melcior Trèmols i Marc Labori van rebre l'ordenació presbiteral.

Marc Aliguer, Carles Ballbé, Jordi Salvany, Albert Sols i Adilson Tolentino van rebre el ministeri diaconal.

El cardenal Martínez Sistach imposant les mans als nous diaques.

L'ARQUEBISBE DE BARCELONA

Ordenació a la Sagrada Família

Eduard Brufau

Barcelona

Fotos: Ramon Ripoll

L'Església de Barcelona va gaudir d'una festa doble el 24 de setembre passat: a la celebració tradicional de la festivitat de la seva patrona, la Mare de Déu de la Mercè, s'hi va afegir una solemne cerimònia a la basílica de la Sagrada Família amb set ordenacions. En un temple ple a vessar de fidels, l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Lluís Martínez Sistach, va conferir l'ordenació sacerdotal a Marc Labori i Melcior Trèmols, i la diaconal a Marc Aliguer, Carles Ballbé, Jordi Salvany, Albert Sols i Adilson Tolentino.

Al servei de Déu i dels homes

Una hora i mitja abans del començament de la cerimònia es van obrir les portes de la basílica obra d'Antoni Gaudí per acollir la munió de fidels prevista. Amics, familiars i coneguts dels ordenands van anar ocupant els seus llocs fins a omplir completament tota la nau. L'emoció dels congregats, sobretot dels parents més propers, es palpava fàcilment. Si la nau estava plena de gom a gom, una cosa semblant va passar amb el presbiteri, on un centenar de sacerdots de tota la diòcesi van concelebrar durant la cerimònia, presidida per l'arquebisbe de Barcelona.

Tractant-se de la festivitat de la Mare de Déu de la Mercè, l'evangelí del dia era el de les noces de Canà, on es fa evident la mirada atenta i l'esperit de servei de Maria. El cardenal Martínez Sistach va glossar en l'homília aquest evangeli fent esment de la disposició interior de la Mare de Déu, sempre amatent a les necessitats

Els set ordenands prostrats en el moment de les lletanies.

«No ens podem permetre postergar algunes agendes per al futur»

25 de setembre del 2015
Senyor president,
Senyores i senyors,

Un cop més, seguint una tradició de la qual em sento honrat, el secretari general de les Nacions Unides ha convidat el Papa a adreçar-se a aquesta honorable Assemblea de les Nacions. En nom propi i en el de tota la comunitat catòlica, senyor Ban Ki-moon, vull expressar-li l'agraïment més sincer i cordial. Agraïxo també les seves amables paraules. Saludo així mateix els caps d'Estat i de Govern aquí presents, els ambaixadors, diplomàtics i funcionaris polítics i tècnics que els acompanyen, el personal de les Nacions Unides compromès en aquesta 70a sessió de l'Assemblea General, el personal de tots els programes i agències de la família de l'ONU i tots els que d'una manera o altra participen en aquesta reunió. A través vostre saludo també els ciutadans de totes les nacions representades en aquesta trobada. Gràcies pels esforços de tots i cadascun en bé de la humanitat.

Aquesta és la cinquena vegada que un Papa visita les Nacions Unides. Ho van fer els meus predecessors Pau VI el 1965, Joan Pau II el 1979 i el 1995 i, el meu predecessor més recent, avui el Papa emèrit Benet XVI, el 2008.

Tots ells no van estalviar expressions de reconeixement per a l'Organització, atès que la consideraven la resposta jurídica i política adequada al moment històric, caracteritzat per la superació tecnològica de les distàncies i fronteres i, aparentment, de qualsevol límit natural a l'afirmació del poder. Una resposta imprescindible ja que el poder tecnològic, en mans d'ideologies nacionalistes o falsament universalistes, és capaç de produir atrocitats tremendes. No puc sinó associar-me a l'afecte dels meus predecessors, i reafirmar la importància que l'Església catòlica concedeix a aquesta institució i les esperances que posa en les seves activitats.

La història de la comunitat organitzada dels Estats, representada per les Nacions Unides, que celebra en aquests dies el seu 70è aniversari,

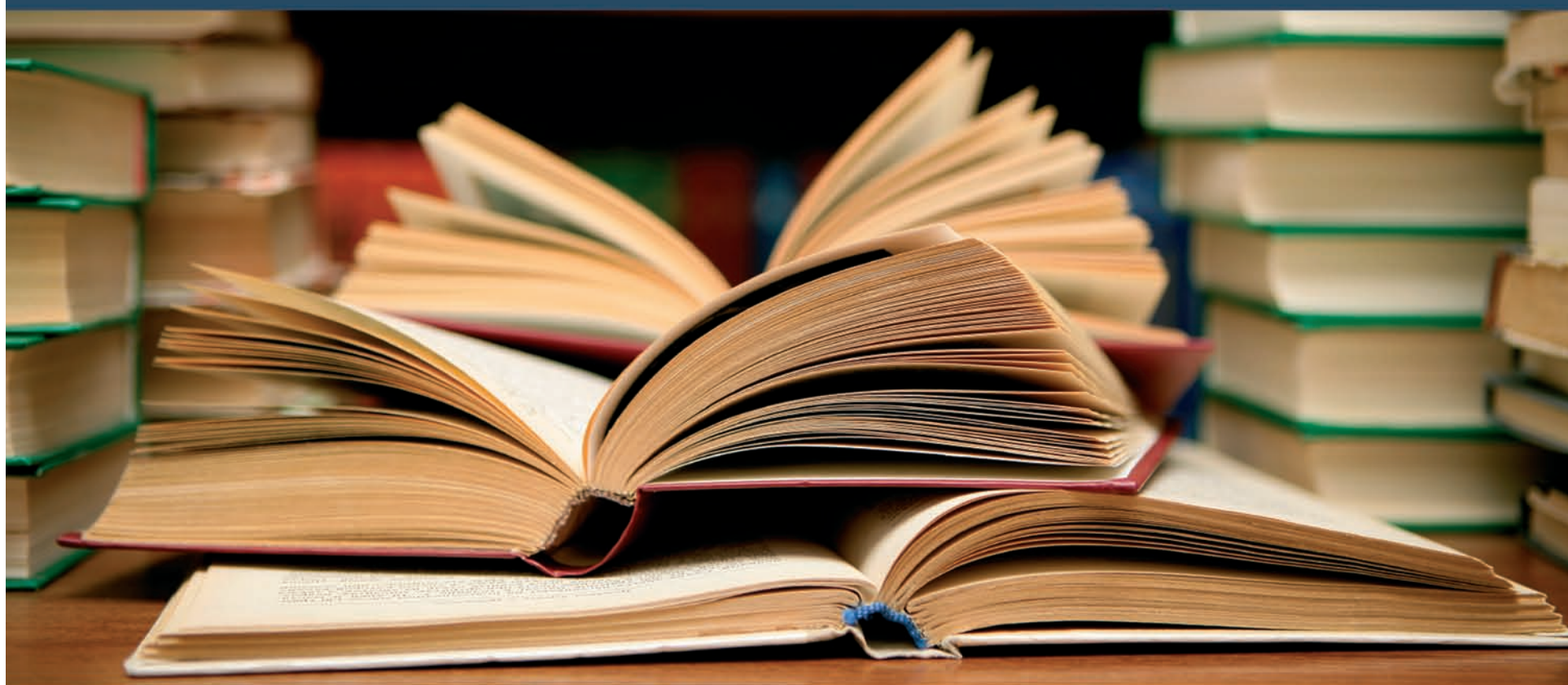
El panorama mundial ens presenta molts falsos drets i grans sectors indefensos, víctimes més aviat d'un mal exercici de poder

ri, és una història d'importants èxits comuns, en un període d'acceleració inusitada dels esdeveniments. Sense pretensió d'exhaustivitat, es pot esmentar la codificació i el desenvolupament del dret internacional, la construcció de la normativa internacional de drets humans, el perfeccio-

nament del dret humanitari, la solució de molts conflictes i operacions de pau i reconciliació, i tants altres triomfs en tots els àmbits de la projecció internacional del quefer humà. Totes aquestes realitzacions són llums que contrasten amb la foscor del desordre causat per les ambicions descontrolades i pels egoismes col·lectius. És cert que encara són molts els greus problemes no resolts, però és evident que, si hagués mancat tota aquesta activitat internacional, la humanitat podria no haver sobreviscut a l'ús descontrolat de les seves pròpies potencialitats. Cadascun d'aquests progressos polítics, jurídics i tècnics són un camí de concreció de l'ideal de la fraternitat humana i un mitjà per a la seva realització més gran.

Reto per això homenatge a tots els homes i dones que han servit lleialment i sacrificadament tota la humanitat en aquests 70 anys. En particular, vull recordar avui els que han donat la vida per la pau i la reconciliació dels pobles, des de Dag Hammarskjöld fins als moltíssims funcionaris de tots els

Ja pots llegir **Catalunya Cristiana** a les biblioteques de Catalunya!

Biblioteca Antònia Torrent i Martori, d'**Arenys de Munt** / Biblioteca Canyadó i Casagemes-Joan Argenté, de **Badalona** / Biblioteca Pere Casaldàliga, de **Balsareny** / Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet, de **Berga** / Biblioteca Can Salvador de la Plaça, de **Calella** / Biblioteca Central de **Cerdanyola del Vallès** / Bibliobús Montnegre, de **Granollers** / Biblioteca Can Sumarro, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central Tecla Sala, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central d'**Igualada** / Biblioteca del Casino de **Manresa** / Biblioteca Can Puiggener de **Sabadell** / Biblioteca de Mirasol Marta Pessarrodona de **Sant Cugat del Vallès** / Biblioteca Montserrat Roig de **Sant Feliu de Llobregat** / Biblioteca Central de **Santa Coloma de Gramanet** / Biblioteca Central de **Terrassa** / Biblioteca Pública de **Lleida** / Biblioteca Sant Agustí de **La Seu d'Urgell** / Biblioteca Pública de **Sort** / Biblioteca Pública de **Tarragona** / Biblioteca Popular de la **Garriga** / Biblioteca Popular **Mataró** / Biblioteca del Seminari de **Tortosa** / Biblioteca Pública de **Girona** / Biblioteca de Catalunya, de **Barcelona** / Biblioteca Popular **Sant Adrià del Besòs** / Biblioteca Popular Joan Triadú de **Vic** / Biblioteca del Seminari Diocesà de **Girona** / Biblioteca Parroquial de **Sant Pere Sallavina**

Amb el suport de:

nivells, morts en les missions humanitàries, de pau i de reconciliació.

L'experiència d'aquests 70 anys, més enllà de tot el que s'ha aconseguit, mostra que la reforma i l'adaptació als temps és sempre necessària, progressant cap a l'objectiu darrer de concedir a tots els països, sense excepció, una participació i una incidència real i equitativa en les decisions. Aquesta necessitat d'una equitat més gran val especialment per als cossos amb efectiva capacitat executiva, com és el cas del Consell de Seguretat, els organismes financers i els grups o mecanismes creats especialment per afrontar les crisis econòmiques. Això ajudarà a limitar tota mena d'abús o usura sobretot amb els països en via de desenvolupament. Els organismes financers internacionals han de vetllar pel desenvolupament sostenible dels països i la no-submissió asfixiant d'aquests a sistemes crediticis que, lluny de promoure el progrés, sotmeten les poblacions a mecanismes de pobresa, exclusió i dependència més gran.

La tasca de les Nacions Unides, a partir dels postulats del Preàmbul i dels primers articles de la seva Carta Constitucional, pot ser vista com el desenvolupament i la promoció de la sobirania del dret, sabent que la justícia és requisit indispensable per obtenir l'ideal de la fraternitat universal. En aquest context, cal recordar que la limitació del poder és una idea implícita en el concepte de dret. Donar a cadascú el que és seu, seguint la definició clàssica de justícia, vol dir que cap individu o grup humà es pot considerar omnipotent, autoritzat a passar per damunt de la dignitat i dels drets de les altres persones singulars o de les seves agrupacions socials. La distribució fàctica del poder (polític, econòmic, de defensa, tecnològic, etc.) entre una pluralitat de subjectes i la creació d'un sistema jurídic de regulació de les pretensions i interessos, concreta la limitació del poder. El panorama mundial avui ens presenta, però, molts falsos drets, i —ahora— grans sectors indefensos, víctimes més aviat d'un mal exercici del poder: l'ambient natural i el vast món de dones i homes exclosos. Dos sectors íntimament units entre si, que les relacions polítiques i econòmiques preponderants han convertit en parts fràgils de la realitat. Per això cal afirmar amb força els seus drets, i consolidar la protecció de l'ambient i posar fi a l'exclusió.

Abans que res, cal afirmar que hi ha un veritable «dret del medi ambient» per un doble motiu. Primer, perquè els éssers humans som part del medi ambient. Hi vivim en comunió perquè el mateix medi ambient comporta límits ètics que l'acció humana ha de reconèixer i respectar. L'home, encara que està dotat de «capacitats inèdites» que «mostren una singularitat que transcendeix l'àmbit físic i biològic» (*Laudato Si*, 81), és ahora una part d'aquell ambient. Té un cos format per elements físics, químics i biològics, i només pot sobreviure i desenvolupar-se si l'ambient ecològic li és favorable. Qualsevol dany al medi ambient, per tant, és un dany a la humanitat. Segon, perquè cadascuna de les creatures, especialment

les vivents, té un valor en si mateixa, d'existència, de vida, de bellesa i d'interdependència amb les altres creatures. Els cristians, juntament amb les altres religions monoteistes, creiem que l'univers prové d'una decisió d'amor del Creador, que permet a l'home servir-se respectuosament de la creació per al bé del seus semblants i per a glòria del Creador, però que no pot abusar-ne i encara menys està autoritzat a destruir-la. Per a totes les creences religioses, el medi ambient és un bé fonamental (cf. *ibid.* 81).

L'abús i la destrucció del medi ambient, ahora, van acompanyats per un imparable procés d'exclusió. En efecte, un afany egoista i il·limitat de poder i de benestar material condueix tant a abusar dels recursos materials disponibles com a excloure els febles i amb menys habilitats, ja sigui per tenir capacitats diferents (discapacitats) o perquè estan privats dels coneixements i instruments tècnics adients o posseeixen capacitat insuficient de decisió política. L'exclusió econòmica i social és una negació total de la fraternitat humana i un atemptat gravíssim als drets humans i al medi ambient. Els més pobres són els que més pateixen aquests atemptats per un triple greu motiu: són descartats per la societat, són ahora obligats a viure de l'exclusió i han de patir injustament les conseqüències de l'abús del medi ambient. Aquests fenòmens conformen l'avui tan difosa i inconscientment consolidada «cultura de l'exclusió».

El que és dramàtic de tota aquesta situació d'exclusió i inequitat, amb les seves clares conseqüències, em porta juntament amb tot el poble cristià i tants altres a prendre consciència també de la meua greu responsabilitat al respecte, per la qual cosa alço la meua veu, juntament amb la de tots aquells que anhelan solucions urgents i efectives. L'adopció de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible a la Cimera Mundial que començarà avui

L'abús i la destrucció del medi ambient, ahora, van acompanyats d'un procés d'exclusió imparable

Hem d'evitar tota temptació de caure en un nominalisme declaracionista amb efecte tranquil·litzador en les consciències

mateix, és un important senyal d'esperança. Confio també que la Conferència de París sobre el canvi climàtic aconsegueixi acords fonamentals i eficaços.

No n'hi ha prou, però, amb els compromisos assumits solemnement, encara que constitueixen un pas necessari per a les solucions. La definició clàssica de justícia a la qual vaig al·ludir anteriorment conté com a element essencial una voluntat constant i perpètua: *lustitia est constans et perpetua voluntas ius suum cuique tribuendi*. El món reclama de tots els governants una voluntat efectiva, pràctica, constant, de passes concretes i mesures immediates, per preservar i millorar l'entorn natural i vèncer el més aviat possible el fenomen de l'exclusió social i econòmica, amb les

seves tristes conseqüències de tràfic d'éssers humans, comerç d'òrgans i teixits humans, explotació sexual de nens i nenes, treball esclau, que inclou la prostitució, tràfic de drogues i d'armes, terrorisme i crim internacional organitzat. És tal la magnitud d'aquestes situacions i el grau de vides innocents que es va cobrant, que hem d'evitar tota temptació de caure en un nominalisme declaracionista amb efecte tranquil·litzador en les consciències. Hem de tenir cura que les nostres institucions siguin realment efectives en la lluita contra tots aquests flagells.

La multiplicitat i complexitat dels problemes exigeix comptar amb instruments tècnics de mesura. Això, tanmateix, comporta un doble perill: limitar-se a l'exercici burocràtic de redactar llargues enumeracions de bons propòsits —metes, objectius i indicadors estadístics—, o creure que una única solució teòrica i apriorística donarà resposta a tots els reptes. No hem de perdre de vista, en cap moment, que l'acció política i econòmica només és eficaç quan l'entenem com una activitat prudencial, guiada per un concepte perenne de justícia i que no perd de vista en cap moment que, abans i més enllà dels plans i programes, hi ha dones i homes concrets, iguals als governants, que viuen, lluiten i pateixen, i que moltes vegades es veuen obligats a viure miserablement, privats de qualsevol dret.

Perquè aquests homes i dones concrets puguin escapar de la pobresa extrema, cal permetre que siguin dignes actors del seu propi destí. El desenvolupament humà integral i el ple exercici de la dignitat humana no poden ser imposats. Han de ser edificats i desplegats per tothom, per cada família, en comunió amb els altres homes i en una justa relació amb tots els cercles en què es desenvolupa la socialitat humana —amics, comunitats, pobles i municipis, escoles, empreses i sindicats, províncies, nacions. Això

implica i exigeix el dret a l'educació —també per a les nenes, excloses en alguns indrets—, que s'assegura en primer lloc respectant i reforçant el dret primari de les famílies a educar, i el dret de les Esglésies i d'agrupacions socials a sostenir i col·laborar amb les famílies en la formació de les seves filles i fills. L'educació, així concebuda, és la base per a la realització de l'Agenda 2030 i per recuperar el medi ambient.

Ahora, els governants han de fer tot el possible per tal que tothom pugui tenir la mínima base material i espiritual per exercir la seva dignitat i per formar i mantenir una família, que és la cèl·lula primera de qualsevol desenvolupament social. Aquest mínim absolut té des del punt de vista material tres noms: sostre, feina i terra; i un nom en la dimensió espiritual: llibertat de l'esperit, que comprèn la llibertat religiosa, el dret a l'educació i els altres drets cívics.

Per tot plegat, la mesura i l'indicador més simple i adient del compliment de la nova Agenda per al desenvolupament serà l'accés efectiu, pràctic i immediat, per a tothom, als béns materials i espirituals indispensables: habitatge propi, feina digna i degudament remunerada, alimentació adient i aigua potable; llibertat religiosa, i més en general llibertat de l'esperit i d'educació. Ahora, aquests pilars del desenvolupament humà integral tenen un fonament comú, que és el dret a la vida i, més en general, el que podríem anomenar el dret a l'existència de la mateixa naturalesa humana.

La crisi ecològica, juntament amb la destrucció de bona part de la biodiversitat, pot posar en perill l'existència mateixa de l'espècie humana. Les nefastes conseqüències d'un irresponsa-

ble desgovern de l'economia mundial, guiat només per l'ambició de lucre i de poder, han de ser una crida a una severa reflexió sobre l'home: «L'home no és només una llibertat que es crea per si sol. L'home no es crea a si mateix. És esperit i voluntat, però també naturalesa» (Benet XVI, Discurs al Parlament Federal d'Alemanya, 22 setembre 2011; citat a *Laudato Si*, 6). La creació es veu perjudicada «on nosaltres mateixos som les últimes instàncies [...] El malbaratament de la creació comença on no reconeixem ja cap instància per sobre de nosaltres, sinó que només ens veiem a nosaltres mateixos» (Id., Discurs al Clergat de la Diòcesi de Bolzano-Bressanone, 6 agost 2008; citat *ibid.*). Per això, la defensa del medi ambient i la lluita contra l'exclusió exigeixen el reconeixement d'una llei moral inscrita en la mateixa naturalesa humana, que comprèn la distinció natural entre home i dona (cf. *Laudato Si*, 155), i l'absolut respecte de la vida en totes les seves etapes i dimensions (cf. *Ibid.*, 123; 136).

Sense el reconeixement d'uns límits ètics naturals insalvables i sense l'actuació immediata d'aquells pilars del desenvolupament humà integral, l'ideal de «salvar les futures generacions del flagell de la guerra» (Carta de les Nacions Unides, Preàmbul) i de «promoure el progrés social i un nivell de vida més elevat en una llibertat més àmplia» (*ibid.*) corre el risc de convertir-se en un miratge inabastable o, encara pitjor, en paraules buides que serveixen d'excusa per a qualsevol abús i corrupció, o per promoure una colonització ideològica a través de la imposició de models i estils de vida anòmals, estranys a la identitat dels pobles i, en darrer terme, irresponsables.

Aquest mínim absolut té en l'aspecte material tres noms: sostre, feina i terra; i un nom en l'espiritual: llibertat de l'esperit i llibertat religiosa

No només en els casos de persecució religiosa o cultural, sinó en cada situació de conflicte, hi ha rostres concrets abans que interessos de part

La guerra és la negació de tots els drets i una dramàtica agressió a l'entorn. Si volem un veritable desenvolupament humà integral per a tothom, cal prosseguir incansablement amb la tasca d'evitar la guerra entre les nacions i entre els pobles.

Amb aquest objectiu cal assegurar l'imperi incontestat del dret i l'infatigable recurs a la negociació, als bons

oficis i a l'arbitratge, com proposa la Carta de les Nacions Unides, veritable norma jurídica fonamental. L'experiència dels 70 anys d'existència de les Nacions Unides, en general, i en particular l'experiència dels primers 15 anys del tercer mil·lenni, mostren tant l'eficàcia de la plena aplicació de les normes internacionals com la ineficàcia del seu incompliment. Si es respecta i s'aplica la Carta de les Nacions Unides amb transparència i sinceritat, sense segones intencions, com un punt de referència obligatori de justícia i no com un instrument per disfressar intencions espúries, s'assoleixen resultats de pau. Quan, en canvi, es confon la norma amb un simple instrument, per fer servir quan resulta favorable i per eludir quan no ho és, s'obre una veritable capsa de Pandora de forces incontrolables, que perjudiquen greument les poblacions inermes, l'ambient cultural i fins i tot l'ambient biològic.

El Preàmbul i el primer article de la Carta de les Nacions Unides indiquen els fonaments de la construcció jurídica internacional: la pau, la solució pacífica de les controvèrsies i el desenvolupament de relacions d'amistat entre les nacions. Contrasta fortament amb aquestes afirmacions, i les nega a la pràctica, la tendència sempre present a la proliferació de les armes, especialment les de destrucció massiva com poden ser les nuclears. Una ètica i un dret basats en l'amenaça de destrucció mútua —i possiblement de tota la humanitat— són contradictoris i constitueixen un frau a tota la construcció de les Nacions Unides, que passarien a ser «Nacions unides per la por i la desconfiança». Cal esforçar-se per un món sense armes nuclears, aplicant plenament el Tractat de no-prolifерació, en la lletra i

en l'esperit, cap a una total prohibició d'aquests instruments.

El recent acord sobre la qüestió nuclear en una regió sensible de l'Àsia i del Pròxim Orient és una prova de les possibilitats de la bona voluntat política i del dret, exercitats amb sinceritat, paciència i constància. Faig vots perquè aquest acord sigui durador i eficaç i doni els fruits desitjats amb la col·laboració de totes les parts implicades.

En aquest sentit, no falten dures proves de les conseqüències negatives de les intervencions polítiques i militars no coordinades entre els membres de la comunitat internacional. Per això, malgrat que desitjo no tenir la necessitat de fer-ho, no puc deixar de reiterar les meves crides repetides en relació amb la dolorosa situació de tot el Pròxim Orient, del nord de l'Àfrica i d'altres països africans, on els cristians, juntament amb altres grups culturals o ètnics i fins i tot juntament amb aquella part dels membres de la religió majoritària que no vol deixar-se embolcallar per l'odi i la bogeria, han estat obligats a ser testimonis de la destrucció dels seus llocs de culte, del seu patrimoni cultural i religiós, de les seves cases i possessions i han estat posats en la disjuntiva de fugir o pagar la seva adhesió al bé i a la pau amb la pròpia vida o amb l'esclavitud.

Aquestes realitats han de constituir una crida seriosa a un examen de consciència dels qui estan a càrrec de la conducció dels afers internacionals. No únicament en els casos de persecució religiosa o cultural, sinó en cada situació de conflicte, com a Ucraïna, Síria, l'Iraq, Líbia, el Sudan del Sud i a la regió dels Grans Llacs, hi ha rostres concrets abans que interessos de part, per legítims que siguin. En les guerres i conflictes hi ha éssers humans singulars, germans i germanes nostres, homes i dones, joves i ancians, nens i nenes, que ploren, pateixen i moren. Éssers humans que esdevenen material de descartament quan l'activitat només consisteix a enumerar problemes, estratègies i discussions.

Com demanava al secretari general de les Nacions Unides en la meva carta del 9 d'agost del 2014, «la més elemental comprensió de la dignitat humana [obliga] la comunitat internacional, en particular a través de les normes i els mecanismes del dret internacional, a fer tot el possible per aturar i prevenir ulteriors violències sistemàtiques contra les minories ètniques i religioses» i per protegir les poblacions innocents.

En aquesta mateixa línia voldria fer esment d'una altra mena de conflictivitat no sempre tan explicitada però que silenciosament es cobra la mort de milions de persones. Moltes de les nostres societats viuen una altra classe de guerra amb el fenomen del narcotràfic. Una guerra «assumida» i pobrament combatuda. El narcotràfic per la seva pròpia dinàmica va acompanyat del tràfic de persones, del blanqueig d'actius, del tràfic d'armes, de l'explotació infantil i d'altres formes de corrupció. Corrupció que ha penetrat en els diferents nivells de la vida social, política, militar, artística i religiosa, i ha generat, en molts ca-

sos, una estructura paral·lela que posa en risc la credibilitat de les nostres institucions.

He començat aquesta intervenció recordant les visites dels meus predecessors. Ara voldria que les meves paraules fossin especialment com una continuació de les paraules finals del discurs de Pau VI, pronunciat fa 50 anys, però d'un valor perenne: «Ha arribat l'hora en què s'imposi una pausa, un moment de recolliment, de reflexió, gairebé d'oració: tornar a pensar en el nostre origen comú, en la nostra història, en el nostre destí comú. Mai com ara, [...] ha estat tan necessària la consciència moral de l'home, perquè el perill no ve ni del progrés ni de la ciència, que, ben emprades, podran [...] resoldre molts dels greus problemes que afligeixen la humanitat» (Discurs als Representants dels Estats, 4 d'octubre del 1965). Entre altres coses, sens dubte, la genialitat humana, ben aplicada, ajudarà a resoldre els greus reptes de la degradació ecològica i de l'exclusió. Continuo amb Pau VI: «El veritable perill rau en l'home, que disposa d'instruments cada vegada més poderosos, capaços de menar tant a la ruïna com a les més altes conquestes» (*ibid.*).

La casa comuna de tots els homes ha de continuar aixecant-se sobre una recta comprensió de la fraternitat universal i sobre el respecte de la sacralitat de cada vida humana, de cada home i de cada dona; dels pobres, dels ancians, dels infants, dels malalts, dels no nascuts, dels aturats, dels abandonats, dels que es jutgen com a descartables perquè no se'ls considera més que xifres d'una estadística o altra. La casa comuna de tots els homes ha d'edificar-se també sobre la comprensió d'una certa sacralitat de la naturalesa creada. Tal comprensió i respecte exigeixen un grau superior de saviesa, que ac-

La guerra és la negació de tots els drets i una agressió dramàtica al medi ambient

Una ètica i un dret basats en l'amenaça de destrucció mútua constitueixen un frau a tota la construcció de les Nacions Unides

cepti la transcendència, renunciï a la construcció d'una elit omnipotent, i compregui que el sentit ple de la vida singular i col·lectiva es dona en el servei abnegat dels altres i en l'ús prudent i respectuós de la creació per al bé comú. Repetint les paraules de Pau VI, «l'edifici de la civilització moderna ha de bastir-se sobre principis espirituals, els únics capaços no només de sostenir-lo, sinó també d'il·luminar-lo» (*ibid.*).

El gautxo Martín Fierro, un clàssic

de la literatura de la meua terra natal, canta: «*Los hermanos sean unidos porque esa es la ley primera. Tengan unión verdadera en cualquier tiempo que sea, porque si entre ellos pelean, los devoran los de afuera.*»

El món contemporani, aparentment connex, experimenta una fragmentació creixent i sostinguda que posa en risc «tot fonament de la vida social» i per tant «acaba per enfrontar-nos els uns amb els altres per preservar els propis interessos» (*Laudato Si*, 229). El temps present ens convida a privilegiar accions que generin dinàmiques nous en la societat fins que fructifiquin en esdeveniments històrics importants i positius (cf. *Evangelii gaudium*, 223). No podem permetre'ns postergar «algunes agendes» per al futur. El futur ens demana decisions crítiques i globals de cara als conflictes mundials que augmenten el nombre d'exclusos i necessitats.

La lloable construcció jurídica internacional de l'Organització de les Nacions Unides i de totes les seves realitzacions, perfeccionable com qualsevol altra obra humana i, alhora, necessària, pot ser penyora d'un futur segur i feliç per a les generacions futures. Ho serà quan els representants dels Estats sàpiguen deixar de banda interessos sectorials i ideologies, i cercar sincerament el servei del bé comú. Demano a Déu Totpoderós que així sigui, i us asseguro el meu suport, la meua pregària i el suport i les pregàries de tots els fidels de l'Església catòlica, perquè aquesta Institució, tots els seus Estats membres i cadascun dels funcionaris, reti sempre un servei eficaç a la humanitat, un servei respectuós de la diversitat i que sàpiga potenciar, per al bé comú, el millor de cada poble i de cada ciutadà.

La benedicció de l'Altíssim, la pau i la prosperitat per a tots vosaltres i per a tots els vostres pobles. Gràcies.

DISCURS COMPLET DEL PAPA FRANCESC EN LA SEVA VISITA AL CONGRÉS DELS ESTATS UNITS

«Cada vida és sagrada,
no a la pena de mort»

25 de setembre del 2015
 Senyor vicepresident,
 Senyor president,
 Distingits membres del Congrés,
 Benvolguts amics,

Us agraeixo la invitació que m'heu fet per parlar-vos en aquesta sessió conjunta del Congrés a «la terra dels lliures i a la pàtria dels valents». M'agradaria pensar que ho heu fet perquè també jo sóc un fill d'aquest gran continent, del qual tots nosaltres hem rebut tant i amb el qual tenim una responsabilitat comuna.

Cada fill o filla d'un país té una missió, una responsabilitat personal i social. La vostra com a Membres del Congrés, a través de l'activitat legislativa, consisteix a fer que aquest País creixi com a Nació. Vosaltres sou el rostre del vostre poble, els seus representants. I esteu cridats a defensar i custodiar la dignitat dels vostres conciutadans en la recerca constant i exigent del bé comú, ja que aquest és

el principal afany de la política. La societat política perdura si es planteja, com a vocació, satisfer les necessitats comunes afavorint el creixement de tots els seus membres, especialment dels que estan en situació de més vulnerabilitat o risc. L'activitat legislativa sempre està basada en l'atenció al poble. A això heu estat convidats, cridats, convocats per les urnes.

Es tracta d'una tasca que em recorda la figura de Moisès en una doble perspectiva. D'una banda, el Patriarca i legislador del Poble d'Israel simbolitza la necessitat que tenen els pobles de mantenir la consciència d'unitat mitjançant una legislació justa. De l'altra, la figura de Moisès ens remet directament a Déu i per tant a la dignitat transcendent de l'ésser humà. Moisès ens ofereix una bona síntesi de la vostra tasca: vosaltres esteu convidats a protegir, a través de la llei, la imatge i semblança plasmada per Déu en cada rostre.

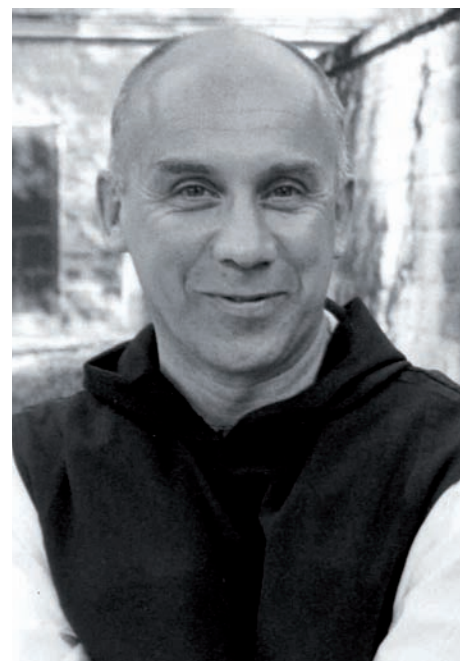
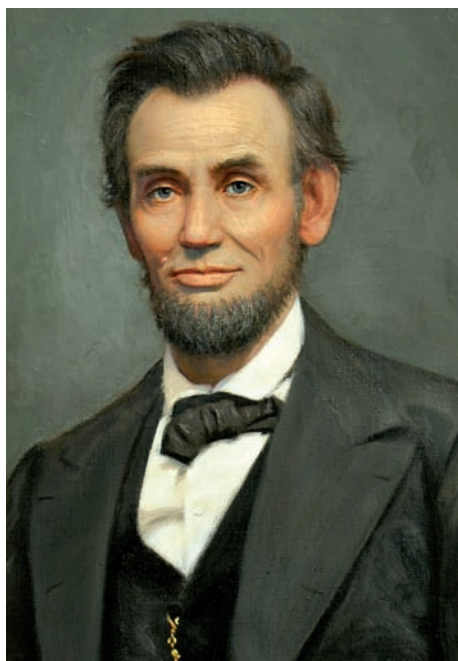
En aquesta perspectiva voldria avui

no únicament adreçar-me a vosaltres, sinó amb vosaltres i en vosaltres a tot el poble dels Estats Units. Aquí, juntament amb els seus representants, voldria tenir l'oportunitat de dialogar amb milers d'homes i de dones que lluiten cada dia per treballar honradament, per portar el pa a casa, per estalviar i —a poc a poc— aconseguir una vida millor per als seus. Que no es resignen només a pagar els impostos, sinó que —amb el seu servei silenciós— sostenen la convivència. Que creen llaços de solidaritat per mitjà d'iniciatives espontànies però també a través d'organitzacions que busquen pal·liar el dolor dels més necessitats.

M'agradaria dialogar amb tants avis que atresoren la saviesa forjada pels anys i intenten de moltes maneres, especialment a través del voluntariat, compartir les seves experiències i coneixements. Sé que són molts els que es jubilen però no es retiren; continuen actius construint aquesta

terra. M'agradaria dialogar amb tots aquests joves que lluiten pels seus desitjos nobles i elevats, que no es deixen atemorir per les ofertes fàcils, que saben afrontar situacions difícils, fruit moltes vegades de la immaduresa dels adults. Amb tots vosaltres voldria dialogar i m'agradaria fer-ho a partir de la memòria del vostre poble.

La meua visita té lloc en un moment en què els homes i dones de bona voluntat commemoren l'aniversari d'alguns il·lustres nord-americans. Salvant els vaivens de la història i les ambigüitats pròpies dels éssers humans, amb les seves moltes diferències i límits, aquests homes i dones van apostar, amb treball, abnegació i fins i tot amb la seva sang, per forjar un futur millor. Amb la vida van plasmar els valors fundants que viuen per sempre en l'ànima de tot el poble. Un poble amb ànima pot passar per moltes cruïlles, tensions i conflictes, però aconsegueix sempre trobar els recursos per tirar endavant i fer-ho amb dignitat. Aquests

homes i dones ens van aportar una hermenèutica, una manera de veure i analitzar la realitat. Honrar la seva memòria, enmig dels conflictes, ens ajuda a recuperar, en l'avui de cada dia, les nostres reserves culturals.

Em limito a esmentar quatre d'aquests ciutadans: Abraham Lincoln, Martin Luther King, Dorothy Day i Thomas Merton.

Som en el 150è aniversari de l'assassinat del president Abraham Lincoln, el defensor de la llibertat, que ha treballat incansablement perquè «aquesta nació, per la gràcia de Déu, tingui una nova aurora de llibertat». Construir un futur de llibertat exigeix amor al bé comú i col·laboració amb un esperit de subsidiarietat i solidaritat. Tots coneixem i estem summent preocupats per la neguitosa situació social i política del nostre temps. El món és cada vegada més un lloc de conflictes violents, d'odi nociu, de sagnant atrocitat, comesa fins i tot en nom de Déu i de la religió. Som conscients que cap religió no és immune a diverses formes d'aberració individual o d'extremisme ideològic. Això ens insta a estar atents davant de qualsevol mena de fonamentalisme d'indole religiosa o del tipus que sigui. Combatre la violència perpetrada sota el nom d'una religió, una ideologia, o un sistema econòmic i, alhora, protegir la llibertat de les religions, de les idees, de les persones requereix un equilibri delicat en el qual hem de treballar. I, d'altra banda, pot generar-se una temptació a la qual hem de prestar especial atenció: el reduccionisme simplista que divideix la realitat entre bons i dolents; permeteu-me emprar l'expressió: entre justos i pecadors. El món contemporani amb les seves ferides, que sagnen en tants germans nostres, ens convoca a afrontar totes les polaritzacions que pretenen dividir-lo en dos bàndols. Sabem que en l'afany de voler alliberar-nos de l'enemic exterior podem caure en la temptació d'anar alimentant l'enemic interior. Copiar l'odi i la violència del tirà i de l'assassí és la millor manera d'ocupar el seu lloc. A això aquest poble diu: No.

La nostra resposta, en canvi, és d'esperança i de reconciliació, de pau i de justícia. Se'ns demana tenir el coratge i emprar la nostra intel·ligència per resoldre les crisis geopolítiques i econòmiques que avui sovintegen.

També en el món desenvolupat les conseqüències d'estructures i accions injustes apareixen amb molta evidència. El nostre treball se centra a retornar l'esperança, corregir les injustícies, mantenir la fe en els compromisos, promovent així la recuperació de les persones i dels pobles. Anar cap endavant junts, en un renovat esperit de fraternitat i solidaritat, cooperant amb entusiasme per al bé comú.

El repte que hem d'afrontar avui ens demana una renovació de l'esperit de col·laboració que ha produït tant de bé al llarg de la història dels Estats Units. La complexitat, la gravetat i la urgència d'aquest repte exigeix posar en comú els recursos i els talents que tenim i esforçar-nos a sostenir-nos mútuament, respectant les diferències i les conviccions de consciència.

En aquestes terres, les diverses comunitats religioses han ofert una gran ajuda per construir i reforçar la societat. És important, avui com en el passat, que la veu de la fe, que és una veu de fraternitat i d'amor, que busca treure el millor de cada persona i de cada societat, pugui continuar sent escoltada. Aquesta cooperació és un instrument potent en la lluita per eradicar les noves formes mundials d'esclavitud, que són fruit de grans injustícies que poden ser superades només amb noves polítiques i consensos socials.

Apel·lo aquí a la història política dels Estats Units, on la democràcia està radicada en la ment del Poble. Tota activitat política ha de servir i promoure el bé de la persona humana i estar fonamentada en el respecte de la seva dignitat. «Sostenim com a evidents aquestes veritats: que tots els homes són creats iguals; que han estat dotats pel Creador de certs drets inalienables; que entre aquests hi ha la vida, la llibertat i la recerca de la felicitat» (*Declaració d'Independència*, 4 juliol 1776). Si és veritat que la política ha de servir la persona humana, se'n deriva que no pot ser esclava de l'economia i de les finances. La política respon a la necessitat imperiosa de conviure per construir plegats el bé comú possible, el d'una comunitat que resigna interessos particulars per poder compartir, amb justícia i pau, els seus béns, els seus interessos, la seva vida social. No subestimo la dificultat que això comporta, però us en-

Un poble amb ànima pot passar per moltes cruïlles, però aconsegueix sempre trobar els recursos per tirar endavant i fer-ho amb dignitat

És important que la veu de la fe, que és una veu de fraternitat i d'amor, pugui continuar sent escoltada

coratjo en aquest esforç. En aquesta seu vull recordar també la marxa que, cinquanta anys enrere, Martin Luther King va encapçalar des de Selma fins a Montgomery, en la campanya per realitzar el «somni» de plens drets civils i polítics per als afroamericans. El seu somni continua ressonant en el nostre cor. M'alegro que els Estats Units continuï sent per a molts la terra dels «sognis». Sognis que mobilitzen a l'acció, la participació, el compromís. Sognis que desperten allò de més profund i autèntic que hi ha en els pobles.

En els darrers segles, milions de persones han arribat a aquesta terra perseguint el somni de poder construir el seu futur en llibertat. Nosaltres, pertanyents a aquest continent, no ens espantem dels estrangers, perquè molts de nosaltres fa temps vam ser estrangers. Us parlo com a fill d'immigrants, com molts de vosaltres que sou descendents d'immigrants. Tràgicament, els drets dels qui van viu-

re aquí molt abans que nosaltres no sempre van ser respectats. A aquests pobles i a les seves nacions, des del cor de la democràcia nord-americana, desitjo reafirmar-los la meua més alta estima i reconeixement. Aquells primers contactes van ser força convulsos i sagnants, però és difícil jutjar el passat amb els criteris del present. Això no obstant, quan l'estranger ens interpel·la, no podem cometre els pecats i els errors del passat. Hem de triar la possibilitat de viure ara en el món més noble i just possible, mentre formem les noves generacions, amb una educació que no pot donar mai l'esquena als «veïns», als qui ens envolten. Construir una nació ens porta a pensar-nos sempre en relació amb els altres, sortint de la lògica d'enemic per passar a la lògica de la recíproca subsidiarietat, donant el millor de nosaltres. Confio que ho farem.

El nostre món afronta una crisi de refugiats sense precedents des dels temps de la II Guerra Mundial, cosa que representa grans reptes i decisions difícils de prendre. S'hi sumen, en aquest continent, els milers de persones que es veuen obligades a viatjar cap al nord cercant una vida millor per a elles i els seus éssers estimats, en un anhel de vida amb més oportunitats. Que no és potser el que nosaltres volem per als nostres fills? No ens hem de deixar intimidar per les xifres, més aviat mirar les persones, els seus rostres, escoltar les seves històries mentre lluitem per assegurar-nos la nostra millor resposta a la seva situació. Una resposta que sempre serà humana, justa i fraterna. Vigilem una temptació contemporània: descartar tot allò que molesti. Recordem la regla d'or: «Feu als altres tot allò que voleu que ells us facin» (Mt 7,12).

Aquesta regla ens dona un paràmetre d'acció ben precís: tractem els altres amb la mateixa passió i compassió amb què volem ser tractats. Cerquem per als altres les mateixes possibilitats que desitgem per a nosaltres. Acompanyem el creixement dels altres com volem ser acompanyats. En definitiva: volem seguretat, donem seguretat; volem vida, donem vida; volem oportunitats, brindem oportunitats. El paràmetre que fem servir per als altres serà el paràmetre que el temps farà servir amb nosaltres. La regla d'or ens recorda la responsabilitat que tenim de custodiar i defensar la

vida humana en totes les etapes del seu desenvolupament.

Aquesta certesa és la que m'ha portat, des del principi del ministeri, a treballar en diferents nivells per sol·licitar l'abolició mundial de la pena de mort. Estic convençut que aquest és el millor camí, perquè cada vida és sagrada, cada persona humana està dotada d'una dignitat inalienable i la societat només pot beneficiar-se en la rehabilitació d'aquells que han comès algun delictes. Recentment, els meus germans Bisbes aquí, als Estats Units, han renovat la crida per a l'abolició de la pena capital. No únicament m'hi uneixo amb el meu suport, sinó que animo i encoratjo a tots els qui estan convençuts que una pena justa i necessària mai no ha d'excloure la dimensió de l'esperança i l'objectiu de la rehabilitació. En aquests temps en què les qüestions socials són tan importants, no puc deixar d'esmentar la serventa de Déu Dorothy Day, fundadora del Moviment del Treballador Catòlic. El seu activisme social, la seva passió per la justícia i la causa dels oprimits estaven inspirats en l'Evangeli, en la seva fe i en l'exemple dels sants.

Com s'ha progressat, en aquest sentit, en tants llocs del món! Com es treballa en aquests primers anys del tercer mil·lenni per treure les persones de l'extrema pobresa! Sé que compartiu la meua convicció que encara s'ha de fer molt més i que, en moments de crisi i de dificultat econòmica, no es pot perdre l'esperit de solidaritat internacional. Alhora, vull encoratjar-vos a recordar com de propers estan a nosaltres avui els presoners de la trampa de la pobresa. També a aquestes persones els hem d'oferir esperança. La lluita contra la pobresa i la fam ha de ser combatuda constantment, en tots els fronts, especialment en les causes que les provoquen. Sé que gran part del poble nord-americà avui, com ha succeït en el passat, està fent front a aquest problema.

No cal repetir que part d'aquest gran treball està constituït per la creació i distribució de la riquesa. L'ús just dels recursos naturals, l'aplicació de solucions tecnològiques i la guia de l'esperit emprenedor són part indispensable d'una economia que cerca ser moderna però especialment solidària i sostenible. «L'activitat empresarial, que és una noble vocació orientada a produir riquesa i a millorar el món per a tothom, pot ser una manera molt fecunda de promoure la regió on instal·la les seves empreses, sobretot si entén que la creació de llocs de treball és part ineludible del seu servei al bé comú» (*Laudato Si*, 129). I aquest bé comú inclou també la terra, tema central de l'encíclica que he escrit recentment per «entrar en diàleg amb tothom a propòsit de la nostra casa de tots» (*ibid.*, 3). «Necessitem una conversa que ens uneixi a tots, perquè el desafiament ambiental que vivim, i les seves arrels humanes, ens interessin i ens impacten a tots» (*ibid.*, 14).

A la *Laudato Si*, encoratjo l'esforç valent i responsable per «reorientar el rumb» (n. 61) i per evitar les conseqüències més grans que sorgeixen de la degradació ambiental provocada per l'activitat humana. Estic convençut que podem marcar la diferència i

La regla d'or ens recorda la responsabilitat que tenim de custodiar i defensar la vida humana en totes les etapes del seu desenvolupament

no tinc cap dubte que els Estats Units —i aquest Congrés— estan cridats a tenir-hi un paper important. És temps d'accions valentes i d'estratègies per implementar una «cultura de la protecció» (*ibid.*, 231) i una «aproximació integral per combatre la pobresa, per retornar la dignitat als exclosos i simultàniament per protegir la natura» (*ibid.*, 139). La llibertat humana és capaç de limitar la tècnica (cf. *ibid.*, 112); d'interpel·lar «la nostra intel·ligència per reconèixer com hauríem d'orientar, conrear i limitar el nostre poder» (*ibid.*, 78); de posar la tècnica al «servei d'un altre tipus de progrés, més sa, més humana, més social, més integral» (*ibid.*, 112). Sé i confio que les vostres excel·lents institucions acadèmiques i de recerca poden fer-hi una contribució vital en els propers anys. Un segle enrere, a l'inici de la Gran Guerra, «massacre inútil», en paraules del papa Benet XV, neix un altre gran nord-americà, el monjo cistercenc Thomas Merton. Ell continua sent font d'inspiració espiritual i guia per a molts. En la seva autobiografia va escriure: «Encara que lliure per naturalesa i a imatge de Déu, amb tot, i a imatge del món al qual havia vingut, també vaig ser presoner de la meua pròpia violència i egoisme. El món era reflex de l'infern, ple d'homes com jo, que l'estimaven i també l'odiaven. Havien nascut per estimar-lo i, això no obstant, vivien amb por i ànsies desesperades i enfrontades.» Merton va ser sobretot un home de pregària, un pensador que va desafiar les certeses del seu temps i va obrir horitzons nous per a les ànimes i per a l'Església; va ser també un home de diàleg, un promotor de la pau entre pobles i religions.

En aquesta perspectiva de diàleg, desitjo reconèixer els esforços que s'han fet en els darrers mesos i que ajuden a superar les històriques diferències vinculades a dolorosos episodis del passat. És el meu deure

bastir ponts i ajudar tant com sigui possible que tots els homes i dones puguin fer-ho. Quan països que han estat en conflicte reprenen el camí del diàleg, que podria haver estat interromput per motius legítims, s'obren nous horitzons per a tothom. Això ha requerit i requereix coratge, audàcia, cosa que no significa falta de responsabilitat. Un bon polític és aquell que, tenint en ment els interessos de tothom, agafa el moment amb un esperit obert i pragmàtic. Un bon polític opta sempre per generar processos més que per ocupar espais (cf. *Evangeli gaudium*, 222-223). De la mateixa manera, ser un agent de diàleg i de pau significa estar veritablement decidit a atenuar i, en darrer terme, posar fi als molts conflictes armats que afligeixen el nostre món. I sobre això hem de preguntar-nos: per què les armes letals són venudes als qui pretenen infligir un patiment indicible sobre els individus i la societat? Tristament, la resposta, que tots coneixem, és simplement per diners; uns diners amarats de sang, i moltes vegades de sang innocent. Davant del silenci vergonyós i còmplice, és el nostre deure afrontar el problema i posar fi al tràfic d'armes. Tres fills i una filla d'aquesta terra, quatre persones, quatre somnis: Abraham Lincoln, la llibertat; Martin Luther King, una llibertat que es viu en la pluralitat i la no-exclusió; Dorothy Day, la justícia social i els drets de les persones; i Thomas Merton, la capacitat de diàleg i l'obertura a Déu. Quatre representants del poble nord-americà.

Acabaré la visita al vostre país a Filadèlfia, on participaré en la Trobada Mundial de les Famílies. He volgut que en tot aquest viatge apostòlic la família hagi estat un tema recurrent. Que fonamental ha estat la família en la construcció d'aquest país. I que digna continua sent del nostre suport i alè. No puc amagar la meua preocupació per la família, que està amena-

çada, potser com mai, des de l'interior i des de l'exterior. Les relacions fonamentals són posades en dubte, com el mateix fonament del matrimoni i de la família. No puc sinó confirmar no únicament la importància, sinó per sobre de tot, la riquesa i la bellesa de viure en família.

De manera particular us vull cridar l'atenció sobre aquells components de la família que semblen els més vulnerables, és a dir, els joves. Molts tenen davant seu un futur ple d'innumbrables possibilitats, molts altres semblen desorientats i sense sentit, presoners en un laberint de violència, d'abús i desesperança. Els seus problemes són els nostres problemes. No ens és possible eludir-los. Cal afrontar-los plegats, parlar-ne i buscar solucions més enllà del simple tractament nominal de les qüestions. Fins i tot a risc de simplificar, podríem dir que existeix una cultura que empeny molts joves a no poder formar una família perquè estan mancats d'oportunitats de futur. Això no obstant, aquesta mateixa cultura concedeix a molts altres, per contra, tantes oportunitats, que també ells es veuen dissuadits de formar una família.

Una nació és considerada gran quan defensa la llibertat, com va fer Abraham Lincoln; quan genera una cultura que permet als seus homes «somiar» amb plenitud de drets per als seus germans i germanes, com va intentar fer Martin Luther King; quan lluita per la justícia i la causa dels oprimits, com va fer Dorothy Day en el seu treball incessant; sent fruit d'una fe que es fa diàleg i sembla la pau, a l'estil contemplatiu de Merton.

M'he animat a traçar algunes de les riqueses del vostre patrimoni cultural, de l'ànima del vostre poble. M'agradaria que aquesta ànima continués prenent forma i creixent, perquè els joves puguin heretar i viure en una terra que ha permès a molts somiar. Que Déu beneeixi Amèrica.

BARCELONA ORDENA DOS SACERDOTS I CINC DIAQUES

Ordenacions multitudinàries per la Família

Els candidats a diaca van prometre fidelitat a l'arquebisbe.

Un centenar de sacerdots van concelebrar durant la cerimònia

dels altres. Va ser així com l'arquebisbe va exhortar els candidats a diaca i a prevere a deixar-se impregnar per aquest esperit de servei de la Mare de Déu i de Crist mateix; el pastor de l'Església de Barcelona va voler remarcar emfàticament que la missió dels diaques i dels sacerdots és servir tota la vida Déu i els germans. Citant les mateixes paraules de Jesús —«el Fill de l'home, que no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom»— va cridar els ordenands a viure en la més pura humilitat.

Com sol passar a les ordenacions, un dels moments més emotius va ser el de les lletanies dels sants; mentre els cridats al ministeri sacerdotal i diaconal estaven prostrats a terra als peus de l'arquebisbe, tota l'assemblea demanava, entonant la senzilla i bonica melodia de les lletanies, la intercessió de tots els sants i santes de Déu en favor dels ordenands i de tots els congregats.

Acabada la cerimònia, que va durar unes solemnes dues hores i mitja, bona part dels fidels congregats es van atansar als nous ordenats per saludar-los i felicitar-los. El dos nous preveres començaran el ministeri sacerdotal a les parròquies on estan adscrits, mentre que els cinc diaques es preveu que puguin ser ordenats de sacerdots els propers mesos. L'arxidiòcesi de Barcelona amplia així el nombre de fills que han estat cridats a servir Déu i els germans.

Els dos preveres i els cinc diaques amb l'arquebisbe.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI I)

TEMPS ORDINARI

(SALTERI: SETMANA 3)

OCTUBRE

4. DIUMENGE

Diumenge XXVII de durant l'any,
Verd. Lectures: Gènesi 2,18-24 / Salm 127 / Hebreus 2,9-11 / Marc 10,2,16
SANTORAL: Àurea, vg.; Francesc d'Assís, rel. i fund.; Petroni, b.

5. DILLUNS

Témpores d'acció de Gràcies i de Petició,
Verd. Lectures: Deuteronomi 8,7-18 / Salm 1Cròniques 29,10-12 / 2 Corintis 5,17-21 / Mateu 7,7-11
SANTORAL: Atilà, b.; Caritina, vg.; Faustina Kowalska, rel.; Froilà, b.

6. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Joan 3,1-10 / Salm 129 / Lluç 10,38-42
SANTORAL: Bru, prev. i fund.; Emili, mr.; Fe, vg. i mr.; Maria de les Cinc Llagues, rel.

7. DIMECRES

La Mare de Déu del Roser (MO),
Blanc. Lectures: Joan 4,1-11 / Salm 85 / Lluç 11,1-4
SANTORAL: Marc, p.; Julita, vg. i mr.; Sergi, mr.

8. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Malaquies 3,13-4,2a / Salm 1 / Lluç 11,5-13
SANTORAL: Demetri, mr.; Simeó el Just, prof.; Taís.

9. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Joel 1,12-15;2,1-2 / Salm 9 / Lluç 11,15-26. O bé: *Sant Dionís, (ML), Vermell; Sant Joan Leonardi (ML), Blanc.*
SANTORAL: Abraham, patr.; Lluís Bertran, prev.

10. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Joel 3,12-21 / Salm 96 / Lluç 11,27-28. O bé: *Sant Tomàs de Villanueva (ML), Blanc.*
SANTORAL: Daniel Comboni, prev. i fund.; Sabí, erm.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Jesús convoca els petits criats

Llegim aquest diumenge tres perícopes. Les dues primeres tenen la mateixa temàtica: el repudi i el conseqüent adulteri, explicats per Jesús primerament en públic i després en el si de la comunitat de deixebles que li feien la mateixa pregunta, senyal que no havien entès res. Em cenyiré a la tercera perícopa, molt breu, indicatiu de la seva importància. «Li presentaven uns criadets, perquè *els toqués*.» Sovint apareixen aquests voluntaris anònims, però no els en fem gaire cas. Als deixebles de Jesús, tanmateix, els enutjava que presentessin a Jesús els criadets que ells consideraven impurs: «Però els seus deixebles conjuraven *els qui els presentaven*», no «els infants», com diu el text ordinari, com si estiguessin endimoniats. Jesús, en veure que marginaven tant els presentadors com els criadets, que compartien l'esperit de servei, «s'indignà». La segona reacció és imperativa: «Deixeu que *els petits criadets* vinguin cap a mi i no els ho impediui, perquè d'aquests tals és el Regne de Déu.» El Còdex Beza empra aquí el mateix diminutiu que emprava Joan en l'escena de la compartició dels pans (Jn 6,9: aquest diminutiu no torna a aparèixer en el Nou Testament), si bé aquí en plural: designa els petits servidors de la comunitat que han renunciat a tota mena de poder. Que no es tracta d'infants o de nens, Jesús ho deixa ben clar afirmant que el Regne de Déu pertany a «aquests tals». Per si encara ens quedaven dubtes, rebla el clau: «En veritat us dic: qui no aculli el Regne de Déu com un criadet, *no hi entrarà pas*.» Amb aquesta dita tan solemne exclou tots els ambiciosos de poder que marginen en nom de Déu, com feien els seus deixebles, els voluntaris que es posen al servei del pròxim. El Còdex Beza ens torna a sorprendre: «I, *havent-los convocat, posava les mans sobre ells i els beneïa*.» Segons el text ordinari, Jesús «els abraçava», com si fossin uns nens. Siguem seriosos: Jesús «convoca» a la taula del Regne «els criadets/petits criats» que menysprea la societat.

Lectures bíbliques

Diumenge XXVII de durant l'any

Lectura primera

Gn 2,18-24

Ells dos formen una sola família

Lectura del llibre del Gènesi:

El Senyor-Déu digué: «No seria bo que l'home estigués sol. Li faré qui l'ajudi i l'acompanyi.» El Senyor-Déu modelà amb terra totes les bèsties salvatges i tots els ocells, i els presentà a l'home, a veure quin nom els donaria: el nom que l'home donava a cada un dels animals era el seu nom. L'home donà el nom a cadascun dels animals domèstics i salvatges i a cadascun dels ocells, però no en trobà cap capaç d'ajudar-lo i fer-li companyia. Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, li prengué una de les costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. Després, de la costella que havia pres, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home. L'home digué: «Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meua carn. El seu nom serà l'esposa, perquè ha estat presa de l'espòs.» Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i des d'aquell moment ells dos formen una sola família.

Salm responsorial

127

Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins.
Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort.

R. Que el Senyor ens beneïxi tota la vida.

La teua esposa fruitarà com una parra,
dins la intimitat de casa teua;
veuràs els fills com plançons d'olivera
al voltant de la taula. **R.**

És així com els fidels del Senyor seran beneïts.
Que el Senyor et beneïxi des de Sió.
Que tota la vida puguis veure prosperar
Jerusalem. **R.**

Que puguis veure els fills dels teus fills.
Pau a Israel! **R.**

Lectura segona

He 2,9-11

*Tant el qui santifica com els qui són santificats
tenen un mateix pare*

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Germans, Jesús, abaixat, va ser posat un moment per sota dels àngels, però ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi, perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots. Déu, que ho ha creat tot i ho ha destinat tot a ell mateix, volia portar molts fills a la glòria, i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació fos consagrat pels sofriments. Tant el qui santifica com els qui són santificats tenen un mateix pare, i per això no s'avergonyeix d'anomenar-los germans.

Al·leluia

1 Jn 4,12

*Si ens estimem, Déu està en nosaltres,
i dintre nostre el seu amor és tan gran
que ja no hi falta res.*

Evangeli

Mc 10,2-16

Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, els fariseus anaren a trobar Jesús per provar-lo, i li preguntaren si el marit es podia divorciar de la seva dona. Ell els preguntà: «Què us va ordenar Moisès?» Li respongueren: «Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se.» Jesús els digué: «Moisès va escriure aquesta prescripció perquè sou tan durs de cor. Però al principi, Déu creà l'home i la dona. Per això deixa el pare i la mare, per unir-se a la seva esposa, i ells dos formen una sola família. Per tant, ja no són dos, sinó una sola família. Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar.» Un cop a casa, els deixebles tornaren a preguntar-lo sobre això mateix. Jesús els digué: «Aquell qui es divorcia de la seva dona i es casa amb una altra comet adulteri contra la primera, i si la dona es divorcia del seu marit i es casa amb un altre, comet adulteri.» [...]

Una litúrgia pensada, viscuda, encarnada, acollidora i profètica

Mercè Solé

Membre de l'ACO i del
Centre de Pastoral
Litúrgica de Barcelona
(msolety@gmail.com)

Potser és demanar molt a la litúrgia, però són els epígrafs que m'han sortit en preparar el taller que, amb el nom de «Fer més nostra la litúrgia», m'han encomanat els organitzadors del congrés Laicat XXI, que se celebra a Poblet aquests dies. Les nostres Esglésies locals forçosament hauran de canviar en molts aspectes si volem afrontar seriosament aquest moment d'envelliment, de reducció dels grups cristians, de nous reptes de l'evangelització. Calen reformes organitzatives, però cal també preservar i enfortir la litúrgia. I això ja no es podrà fer si els laics no la fem nostra. I preservar i enfortir significa també actualitzar, per fer-la més significativa.

Però per actualitzar-la, cal conèixer-la a fons. La formació dels laics, des de l'època del Concili, s'ha adreçat sobretot a la Bíblia i a la teologia, mentre que les qüestions litúrgiques s'han abordat com una tasca purament auxiliar o secundària enfocada a la praxi dominical. Caldria articular una formació bàsica general sobre un dels punts forts de la nostra vida comunitària. Conèixer i pensar pot ajudar a comprendre i preparar millor espais, lectures, pregàries, ambientació, simbologia, sobretot en la situació cada cop més

freqüent de manca de preveres.

Però la litúrgia ha de ser sobretot viscuda. Per això seria bo treballar més l'espiritualitat d'allò que vivim, molt especialment del treball amb els infants i joves, amb els pobres i amb els malalts. Sovint tenim unes Càritas ben articulades, però les persones que estan en contacte directe amb qui pateix la pobresa no sempre tenen ocasió de revisar aquesta experiència a la llum de l'Evangeli. I aquesta és una experiència espiritual privilegiada que hauria d'esdevenir punt de referència per a la comunitat. Les nostres comunitats sovint estan massa compartimentades. Els uns no sabem què fan els altres. No ho sabem des del coneixement i no ho sabem des de la pregària comunitària. L'Eucaristia hauria de ser un espai on aquesta espiritualitat es fes explícita i on l'Encarnació de Déu entre els pobres, que s'ha de veure reflectida en la nostra manera de viure la fe, trobi el seu lloc central.

Amb tot, cal ser conscients de l'«*ite, missa est*». L'Eucaristia no ens reclou, ens llança a la vida, per fer real, a través nostre i en el nostre entorn,

l'amor de Déu. Hi ha un lligam de fons entre la litúrgia i el món, un itinerari d'anada i tornada. Hi haurà qui pensi, probablement amb raó, que el contacte amb el món (a les «perifèries, en llenguatge del papa Francesc») contamina inevitablement, però certament si volem transmetre la Bona Nova de Jesús, caldrà fer-ho en un llenguatge sensible per a la gent, un llenguatge que connecti amb el seu relat vital i que han de poder trobar també a les nostres celebracions, tant si es tracta de persones indiferents a la fe que arriben a les esglésies de forma circumstancial (per una celebració familiar o un enterrament, per exemple), com si es tracta de persones que comencen a manifestar interès per Jesucrist. És a dir, el treball a les perifèries probablement comportarà canvis litúrgics si volem que la nostra Església sigui acollidora.

La litúrgia té una dimensió profètica, si no l'entomem com una rutina o una obligació, si està en contacte de debò amb «la Font», si connecta bé amb allò que estimem, si té present els qui pateixen una forma o altra de pobresa, si està oberta al món, si ens aporta un espai de silenci creatiu. Per escoltar l'Esperit, per estimar més a fons.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Francesc Xavier Seelos

- ✓ Nascut a Füssen, Baviera, Alemanya, el 1819
- ✓ Sacerdot redemptorista destinat als Estats Units
- ✓ Va atendre immigrants, pobres i malalts.
- ✓ Va morir a Nova Orleans el 1867
- ✓ Beatificat l'any 2000 per Joan Pau II

Al llarg del segle XIX els Estats Units van veure l'arribada d'una onada d'immigrants europeus, molts d'ells de terres alemanyes, que buscaven pau, estabilitat i una vida més pròspera. Una vegada al nou continent, però, es trobaven desatesos, també espiritualment, i per això diversos ordes religiosos es van abocar amb els nouvinguts.

El beat Francesc Xavier Seelos va ser un dels religiosos que va dedicar la vida a atendre els europeus que emigraven als Estats Units. Després d'estudiar filosofia a la Universitat de Munic va ingressar a l'orde dels Redemptoristes, on va demanar ser enviat a Amèrica per estar al costat dels seus compatriotes emigrats. L'any 1843 va arribar als Estats Units, i a partir de llavors va treballar en diverses parròquies de Nova York, Baltimore, Pittsburgh, Detroit i Nova Orleans i va predicar per diferents estats. Va estar sempre amb els immigrants, malalts i pobres, no només alemanys sinó de qualsevol llengua, raça i confessió. El seu compromís amb els més necessitats el va dur, malgrat el risc de contagi, a atendre els afectats per una epidèmia de febre groga que assolava Nova Orleans. Ell també va agafar la malaltia i va morir donant la vida pels altres.

Barcelona

«L'Ateneu Universitari Sant Pacià és una

La nova institució acadèmica uneix les tres facultats eclesiàstiques i els

L'Ateneu fa de paraigua de totes les institucions acadèmiques que comparteixen edifici al Seminari de Barcelona.

Carme Munté
Barcelona

El pulmó intel·lectual de l'Església catalana està més sa que mai amb la constitució de l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Per esdevenir una realitat ja només cal la signatura del cardenal Giuseppe Versaldi, prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica, cosa que previsiblement es farà aquest dijous 1 d'octubre en la inauguració oficial del curs 2015-2016.

L'any passat, amb la constitució de la nova Facultat d'Història de l'Església, Arqueologia i Arts Cristianes Antoni Gaudí, que se sumava a les dues facultats ja existents —la de Teologia i la de Filosofia—, s'arribava a la xifra de tres facultats necessàries per constituir un ateneu eclesiàstic. Enguany aquest projecte esdevé realitat.

«L'Ateneu és una proposta major de l'Església catalana, que ha entès la importància d'articular-se des del punt de vista universitari i acadèmic de la manera més robusta possible», expressa el seu impulsor, el Dr. Armand Puig i Tàrrach, fins ara degà de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Facultat Antoni Gaudí i, previsiblement, primer rector de l'Ateneu per designació de la Santa Seu a proposta del cardenal Lluís Martínez Sistach, primer Gran Canceller de l'Ateneu que ara comença i qui ha fet possible amb la seva tenacitat que el projecte arribés a bon terme.

Segons Armand Puig, els antecedents «culturals» de l'Ateneu han de buscar-se l'any 2012 amb la celebració a Barcelona de l'Atri dels Gentils,

Dr. Armand Puig, impulsor de l'Ateneu.

magne esdeveniment promogut pel cardenal Lluís Martínez Sistach. D'aleshores ençà, altres iniciatives com ara el manifest *Unes humanitats amb futur*, impulsat per l'Institut d'Estudis Catalans i la Facultat de Teologia, i la constitució de la nova Facultat Antoni Gaudí han anat preparant el camí per a la creació d'una institució necessària com és l'Ateneu Sant Pacià.

«Davant d'una societat que pateix una alarant manca de valors i de coneixements humanístics, nosaltres fem una proposta clara des de l'humanisme cristià, i ho fem a més en diàleg amb els altres agents culturals», expressa el Dr. Armand Puig. La Teologia, que històricament al nostre

«Nosaltres fem una proposta clara des de l'humanisme cristià, i ho fem a més en diàleg amb els altres agents culturals»

país ha estat aïllada del món universitari, dialoga amb la Filosofia, gràcies a la Facultat de Filosofia de Catalunya (que, en la seva vessant civil, pertany a la URL), i amb la Història, l'Arqueologia i les Arts Cristianes de la mà de la nova Facultat Antoni Gaudí. Però el diàleg no es queda només aquí, sinó que s'ofereix a les altres institucions universitàries del món civil per a una fecundació mútua. A tall d'exemple, cal fer notar que una part de les matèries del màster de la Facultat Antoni Gaudí va a càrrec de professors d'universitats com la UB, la UAB o la UdL, o de docents procedents d'altres institucions com el Conservatori del Liceu o el Museu Nacional d'Art de Catalunya. Aquest màster es fa gràcies a un conveni de col·laboració entre les facultats de Filosofia i Antoni Gaudí.

L'interès, per tant, és mutu. D'una banda, les institucions acadèmiques de l'Església catalana surten a l'encontre de la resta d'agents culturals, acadèmics i universitaris. De l'altra, aquests agents culturals responen a la invitació, la valoren i hi col·laboren.

«La voluntat de diàleg hi és, perquè la majoria d'agents culturals no són miops», afirma en aquest sentit el Dr. Armand Puig. Al seu entendre, «l'època de l'anticlericalisme cultural és en declivi, almenys en els nivells més lúcids de les instàncies culturals catalanes». A més, la situació de crisi del coneixement i els valors i virtuts humanístics no es limita a casa nostra, sinó que és general a tot Europa, que mira amb indiferència les arrels que l'han configurada. «L'Església, en aquest punt, s'ha de posicionar i

proposta major de l'Església catalana» centres afiliats i vinculats

és precisament això el que nosaltres volem fer», rebla Armand Puig.

L'Ateneu Universitari Sant Pacià permetrà una coordinació més gran entre totes les institucions acadèmiques que comparteixen l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona i els centres afiliats i vinculats: l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, l'Institut de Teologia Fonamental, el Centre d'Estudis Teològics de Mallorca, els Instituts Superiors de Ciències Religioses de Barcelona, Girona, Lleida, Mallorca, Tarragona i Vic. Parlem de 150 professors, de més de 3.000 alumnes... «L'Ateneu serà el paraigua de totes aquestes institucions acadèmiques, d'aquí la seva importància», afegeix.

Antecedents històrics

Els antecedents històrics de l'Ateneu Universitari Sant Pacià es remunten a l'any 1300 amb la creació de l'Estudi General de Lleida, la primera universitat catalana, suprimida l'any 1717 i traslladada a Cervera arran del Decret de Nova Planta. La teologia era la primera Facultat de l'Estudi General lleidatà. «La teologia és a la universitat des dels seus inicis», explica el Dr Armand Puig. Amb la revolució francesa i la constitució de les universitats de caire exclusivament civil, la teologia en va quedar fora. «Aleshores l'Església intenta fer institucions on la teologia sigui l'eix però sempre a l'interior de les seves estructures acadèmiques.»

A finals del segle XIX es crea la Universitat Pontifícia de Tarragona, en temps del papa Lleó XIII, el qual permet que a les seues metropolitanes es constitueixin universitats eclesiàstiques. L'experiència, però, es va acabar el 1934 quan el papa Pius XI, davant del discret nivell d'estudis en aquestes universitats, les va suprimir.

Agustí Codinach

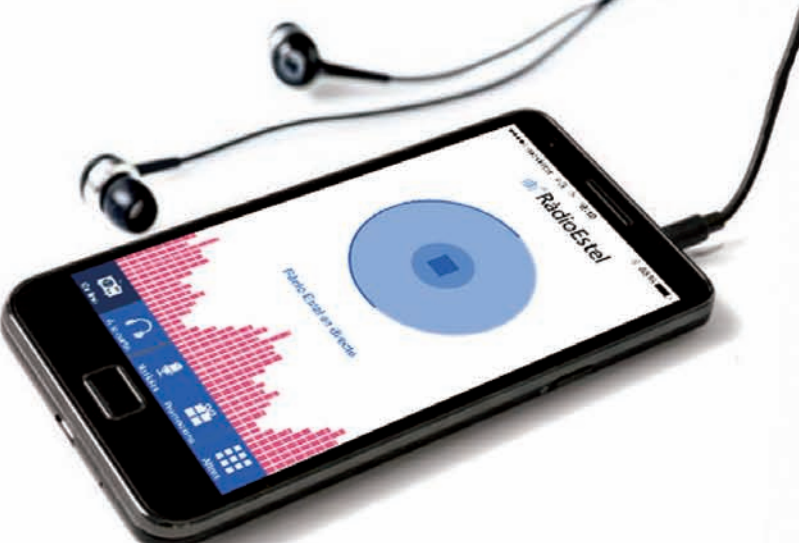
L'any passat es va constituir la Facultat Antoni Gaudí amb la signatura de l'aleshores prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica.

Caldrà esperar la celebració del Concili Vaticà II perquè reneixi el desig de consolidar els estudis teològics, més enllà dels Seminaris diocesans. L'any 1968 es crea la Facultat de Teologia de Catalunya, constituïda per la Congregació per a l'Educació Catòlica i amb l'arquebisbe de Barcelona com a Gran Canceller. L'any 1988 la Santa Seu erigeix la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya, que dos anys després esdevé una de les entitats fundadores de la Universitat Ramon Llull, en aquest cas en la seva vessant civil. El 2014 es constitueix la Facultat Antoni Gaudí. «Estic totalment convençut de la importància de l'Ateneu Universitari Sant Pacià», expressa Armand Puig. «L'Església

«L'Ateneu és un instrument formidable per a una presència consolidada d'Església en la Catalunya d'avui i de demà»

al llarg de la història ha intensificat certes presències, segons la lectura que ha fet en cada moment dels signes dels temps», afegeix. «En el segle XXI un dels signes dels temps és la cultura» i «una manera de ser present en el futur del nostre país, sigui quin sigui, és a través del món universitari i cultural».

L'Església, doncs, es vol fer present en el món acadèmic, universitari i cultural de la Catalunya del present i del futur. «Volem ser una Església al bell mig del teixit social, i per això calen instruments.» En aquest sentit, «l'Ateneu és un instrument formidable per a una presència consolidada d'Església en la Catalunya d'avui i de demà».

Ràdio Estel

es mou amb tu!

Descarrega't ja la nostra aplicació per a dispositius mòbils

Disponible a:

App Store

Google play

Barcelona

Dos mossens de la Barceloneta, u més u fan més que dos

Homenatge pel servei pastoral a la parròquia de Sant Miquel del Port

Mn. Peio Sánchez
Arxiprest Catedral

La bona gent de la Barceloneta va celebrar un senzill homenatge pels dos mossens que els han acompanyat

durant l'últim segle: Mn. Palau i Mn. Antoni Oriol. Després de 53 anys el primer i 23 el segon, deixaven el servei pastoral i també el cor al barri i a la comunitat a la qual han servit i que els ha modelat.

Les perles preciosos s'han de buscar perquè solen estar amagades. I probablement aquests dos mossens del poble encarnen amb gran transparència els bons pastors que Déu regala, «us donaré pastors com desitja el meu cor, que us pasturin amb coneixement i amb seny» (Jr 3,15). Un exemple del que reclama el papa Francesc, «sigueu pastors amb la tendresa de Déu».

L'eucaristia va ser senzilla, amb els mateixos cants de cada diumenge, el to evangèlic de l'homília de Mn. Antoni mirant Jesús de Natzaret. Un detall, quan els dos capellans surten entre el bullici de l'església plena de gent, espontàniament sona un gran aplaudiment. Coses del poble de Déu que canvia la litúrgia del cant d'entrada. No són tant els pastors els que fan el poble sinó més aviat el poble qui converteix els pastors segons el cor de la misericòrdia. I aquests dos mossens són així, fets per l'església que peregrina a la Barceloneta.

De Mn. Pau Calders es diu, com va assenyalar un representant dels catequistes de la parròquia, que hi era d'abans que es bastís l'església —cosa estranya, perquè Sant Miquel del Port va ser construïda en estil barroc entre el 1753 i el 1755 per Pedro Martín Cermeño—, però la veritat és que tothom el considera un dels pares del barri, perquè passeja amb alguna dificultat amb 99 anys. Quan en fa 23 li va arribar la jubilació, amb l'arribada de Mn. Antoni Oriol Vera, aquest li va demanar que continués a la parròquia i vivint junts a la rectoria. La pràctica «assenyada» pauta que el rector sortint s'allunyi per no condicionar la tasca de l'entrant. Però en aquest cas estrany la fraternitat sacerdotal va guanyar. I així han viscut «de dos en dos» (Mc 6,7) aquests bons pastors, donant exemple que la fraternitat no és qüestió de competències sinó de filiació i servei comú. Encara que Mn. Antoni no ho diu, aquesta és la seva marca de la casa, durant aquests anys, especialment els darrers, ha hagut d'estar atent a les ja nombroses xacres de l'edat gairebé centenària del seu predecessor.

Mn. Pau és extrovertit, parlador, proper i sempre disposat a escoltar però també a ficar cullerada i sortir-se

amb la seva. Mn. Antoni Oriol és, com va assenyalar una representant de l'Escola Sant Joan Baptista de la Barceloneta, un capellà «amb bon criteri i serè, que fa de les trobades un veritable compartir, persona tranquil·la i pacient, senzill amb un tarannà proper i afable». Tot un tàndem per anunciar i compartir l'Evangeli. Després de la missa i per sorpresa, la parròquia i les entitats del barri havien preparat un homenatge que els sacerdots no esperaven. La veritat és que en el fons pensaven que no s'ho mereixien perquè «no havien fet més que el que havien de fer». Però la gent és així i els van dedicar paraules pròpies d'un procés de beatificació, «acollida, tendresa, proximitat, disponibilitat, senzillesa, pau, discreció, comprensió, prudència». Vaja, quasi una crida a celebrar la festa de «Tots Sants».

Les filles de la Caritat presents a l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac i Obra Social Sant Joan Baptista els van dir: «Heu estat bons pastors d'aquest barri de la Barceloneta, defensors dels drets de les persones i de la justícia,

veus dels que tenien veu.» I és que certament una de les preocupacions que ha acompanyat el servei de Mn. Pau i Mn. Antoni han estat sempre els pobres, presents en els nois i joves en situació de risc, els vianants, la gent gran més abandonada o les persones en dificultat per la crisi econòmica.

Entre les coses més significatives, el Projecte Sostre de col·laboració veïnal per a l'atenció als transeünts del barri de la Barceloneta. 23 anys fent possible

Antoni i Pau, dos mossens al servei dels més senzills.

Tothom considera Mn. Pau, de 99 anys, un dels pares del barri

Mn. Antoni Oriol és un capellà amb bon criteri i serè, que fa de les trobades un veritable compartir

el miracle d'una xarxa de solidaritat i acompanyament. Un projecte comunitari de voluntariat on Mn. Pau va estar als inicis i on Mn. Antoni ha estat suport incondicional i discret. Com diu una representant del projecte, «sou un signe d'acollida per a tothom, però especialment per als més necessitats, a l'estil de Jesús de la senzillesa i la disponibilitat».

La parròquia i el barri caminen junts a la Barceloneta. La representant de les entitats del barri va començar dient: «Volem donar les gràcies a Mn. Pau i Mn. Oriol per la seva dedicació als veïns i veïnes de la Barceloneta durant tots aquests anys que han estat amb nosaltres, i perquè han fet que l'església no només hagi estat un lloc de culte, sinó un referent social, de col·laboració i solidaritat amb el barri.»

Així, en la història del barri la parròquia ha estat un lloc per a la trobada i la resistència veïnal així com de solidaritat davant de les injustícies socials. Com va assenyalar, entre l'emoció de tothom, al final: «Tots sentim una gran admiració, un gran respecte i sobretot una gran estimació per Pau i Oriol, que ja formen part de la història del nostre barri i que quedaran presents en la seva memòria per la dedicació a ell i a tots els veïns.»

També hi va haver presència institucional de l'Ajuntament de Barcelona, aquí a la Barceloneta, entre gent senzilla, les coses són més des del cor. La regidora del districte de Ciutat Vella, Gala Pin, es va afegir amb entusiasme a aquest agraïment, tot ressaltant la col·laboració de la parròquia en la promoció i en les lluites del barri així com la proximitat i entrega dels dos mossens, als quals havia conegut directament.

Certament que amb Mn. Oriol i Mn. Pau u més u fan molt més que dos. Una església que es multiplica i que anunciant l'Evangeli promou la ciutat acollidora. També podem dir que amb ells Déu va passar per la Barceloneta per quedar-s'hi.

Celebració de la missa acompanyats de Mn. Peio Sánchez.

La Diputació de Barcelona coordinarà amb els ajuntaments l'acollida de refugiats sirians

La Diputació destinarà 100.000 euros per ajudar de forma immediata els refugiats en la fase d'itinerància. / iStock.com / EOPITZ

Arran de l'èxode de ciutadans sirians que fugen de la guerra, la Diputació de Barcelona ha posat en marxa un full de ruta amb l'objectiu de coordinar amb els ajuntaments l'acollida de refugiats en els municipis de la demarcació de Barcelona, complint així el compromís adquirit en la reunió convocada pel Govern el passat 7 de setembre. D'aquesta manera, la corporació provincial destinarà al voltant de 100.000 euros per ajudar de forma immediata aquestes persones en l'actual fase d'itinerància.

Per a Mercè Conesa, la presidenta de la Diputació de Barcelona, «**és molt important que les institucions actuem totes de forma coordinada i que ningú vagi per lliure en aquest tema**», i cal que els municipis i les institucions locals facin un inventari dels recursos propis de cara a l'acollida dels refugiats als pobles i ciutats de la demarcació, una acollida «**que serà molt llarga i que podria ser definitiva**» en molts dels casos, i que «**és un procés que s'ha de fer bé**».

Les accions de suport de la Diputació de Barcelona es realitzaran en dues fases: la primera, d'ajuda d'emergència als refugiats en ruta on «**es tracta de canalitzar l'ajuda dels ens locals, diputació i ajuntaments, a través del Fons Català de Cooperació**», tal com manté Conesa, amb l'objectiu d'assegurar la recepció eficaç dels ajuts amb les Organitzacions no Governamentals.

La segona, la fase d'acollida dels refugiats a les localitats, que per a la presidenta consisteix a donar una acollida a través dels ajunta-

Reunió del passat 7 de setembre al Palau de la Generalitat.
Òscar Ferrer / Diputació de Barcelona

ments al contingent de refugiats que determinin les autoritats. És a dir, donar recursos econòmics, formatius i tècnics als municipis per tal d'assegurar una integració de les

persones a les diferents comunitats, tot tenint en compte que es preveu una llarga estada. La implicació de les àrees de serveis personals dels ajuntaments es considera bàsica. Es

tracta, en definitiva, de canalitzar el procés solidari d'acollida de la societat a través dels ajuntaments i entitats socials.

Aquell full de ruta, que es realitzarà en coordinació amb el Govern i les entitats socials, se centra en la identificació dels municipis de la demarcació i de les seves capacitats d'acollida; el suport als municipis des de l'Àrea d'Atenció a les persones de la Diputació de Barcelona; el diàleg amb les entitats del tercer sector i les ONG de solidaritat, i la concertació en el marc del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i del conveni de col·laboració entre l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona.

A més, la Diputació de Barcelona editarà un programa o guia d'acollida per a aquestes persones refugiades i impulsarà una campanya de sensibilització ciutadana. Així mateix està previst crear un fons per cobrir despeses dels ajuntaments que acullin aquests refugiats.

Consensuar una resposta unitària

El 7 de setembre passat, es va celebrar al Palau de la Generalitat una reunió amb institucions i entitats de suport a les persones refugiades per consensuar una resposta conjunta des de Catalunya al drama migratori que viu Europa, especialment arran de l'èxode de ciutadans sirians que fugen de la guerra. Es va acordar que el pla d'acollida s'articulés principalment a través del món local.

La reunió va estar encapçalada per la vicepresidenta del Govern i consellera de Benestar Social i Família, Neus Munté, i va comptar amb la presència de la presidenta de la Diputació de Barcelona, Mercè Conesa, el conseller de la Presidència, Francesc Homs, i la consellera de Governació, Meritxell Borràs; hi van participar també l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, i representants de les altres diputacions catalanes, de les entitats municipalistes, ACM i FEC, de diversos departaments de la Generalitat, de la Taula d'entitats del Tercer Sector de Catalunya, de la Creu Roja, de l'ACCEM, de l'ACSAR, i de la CCAR-CEAR, entre d'altres.

Barcelona

Mercè amb rerefons institucional

El cardenal recorda que la missa patronal és un acte religiós però també cultural i històric

Carme Munté

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

En la missa patronal de la Mare de Déu de la Mercè, celebrada el 24 de setembre, es va fer notar el buit institucional deixat per l'alcaldeessa Ada Colau i els membres del govern municipal. Colau ja havia avisat que no assistiria a la missa de la patrona de Barcelona, però la decisió més polèmica va ser suprimir la convocatòria del programa oficial d'actes. El banc de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè reservat als regidors i regidores tenia un buit important. Mai abans la primera autoritat de l'Ajuntament de Barcelona havia faltat a la cita.

El cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, s'hi va referir implícitament en l'homilia, quan va recordar que «la festa de la Mare de Déu de la Mercè realitza en la nostra ciutat de Barcelona la connexió del que és religiós amb el que és ciutadà». «La presència de les autoritats i de la ciutadania en aquesta celebració religiosa», va insistir, «posa en relleu una doble convicció: que s'està assistint a un acte que pertany a la religió, però també que pertany a la cultura de la ciutat, a la història d'aquesta ciutat».

«Des del 1637, quan fou nomenada patrona de Barcelona pel Consell de Cent, els barcelonins li reten anualment homenatge i per això organitzen les festes ciutadanes que l'acompanyen», va recordar l'arquebisbe de Barcelona, que va reivindicar una vegada més el servei que l'Església i els cristians realitzen a les persones i a la societat. «Per això», va insistir, «ningú no pot exigir-nos que releguem la religió a la intimitat secreta de les persones, sense cap influència en la vida social».

Eleccions del 27 de setembre

En l'homilia el cardenal Martínez Sistach va fer referència a les imminents eleccions. Així com algun prelat havia dit que «des del punt de vista moral el que succeeix el 27 de setembre planteja unes qüestions preocupants i de suma gravetat», el cardenal Lluís Martínez

La basílica de la Mercè es va omplir durant la missa solemne.

El cardenal, el president i l'alcaldeessa en el seguici popular.

Sistach, remetent-se a una nota dels bisbes catalans, va defensar «la legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i els pobles, i que recerquin amb constància la pau i la justícia».

També l'arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, Jaume Pujol, havia fet la mateixa apreciació el dia abans en presidir la festa de Santa Tecla.

La missa en la solemnitat de la Mercè, concelebrada com cada any pels bisbes de Terrassa i Sant Feliu de Llobregat, va finalitzar amb els goigs a la Princesa de Barcelona i amb la veneració a la imatge. Les autoritats polítiques estaven encapçalades per Artur Mas, president de la Generalitat de Catalunya, i Núria de Gispert, presidenta del Parlament català.

Tarragona

Tarragona festeja Santa Tecla amb devoció i actes populars

Joan Boronat / Tarragona

El bon temps va presidir tots els actes, religiosos i populars de les festes de Santa Tecla, patrona de Tarragona, amb una alta participació de tarragonins i de la demarcació.

A les 10 del matí Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona, metropolità i primat, va oficiar la missa pontifical a la catedral, amb assistència de les autoritats civils i militars, i multitud

de fidels. En l'homilia, d'inici el prelat se centrà en el concepte de compartir en aquesta diada «la fe, la tradició i la cultura, i la legitimitat de les autoritats en representar totes les sensibilitats de la ciutat, del país, i també dels catòlics». Posteriorment, l'arquebisbe es va referir al document emès per la Conferència Episcopal Tarraconense, que posa en relleu «el respecte per la legítima diversitat d'opcions que se sotmetran a votació» en al·lusió a les

eleccions del dia 27 de setembre, «que prioritzin la justícia i l'atenció als més febles, i als que sofreixen el pes de la crisi econòmica».

D'altra banda, l'arquebisbe Jaume va fer esment a la persecució que continua en alguns països envers «els cristians i no cristians», així com la situació dels refugiats. Va recordar que fa unes setmanes va adreçar una carta als preveres de l'arxidiòcesi, demanant a les parròquies l'acollida

dels refugiats.

Així mateix, en sintonia amb el papa Francesc, va tenir paraules en favor de la dona «perquè no sols sigui escoltada, sinó que la seva veu tingui un pes real, una autoritat reconeguda en la societat i en l'Església».

També va animar la societat tarragonina a col·laborar en el projecte de restuació de la capella de Santa Tecla, que hi ha a la catedral, que acull la relíquia de la patrona de Tarragona.

Vint-i-cinc anys de passió per ensenyar i aprendre

El nou curs acadèmic de la URL estarà caracteritzat per aquesta efemèride

Miquel Àngel Codina

Barcelona

Fotos: URL

El dimarts 22 de setembre va tenir lloc la inauguració del curs acadèmic 2015-2016 de la Universitat Ramon Llull (URL) a ESADE. L'acte, presidit per Josep Maria Garrell, rector de la URL, va comptar amb la presència del cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona; Joan Josep Brugera, president del Patronat de la URL; Anna Berga, secretària general de la URL; Antoni Castellà, secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, i Eugènia Bieto, directora general d'ESADE-URL. La lliçó inaugural, *Notes (im)pertinents sobre el talent. Una història americana... o no*, va anar a càrrec de Josep M. Lozano Soler, doctor en Filosofia i Ciències de l'Educació.

En «aquesta festa d'inici de curs», Joan Josep Brugera va recordar als assistents que «les universitats han esdevingut avui uns agents socials clau, on es genera nou coneixement per fer front als diferents reptes de la societat». Va definir la URL com «una universitat de caràcter federal, plena de serenor, rigor i vitalitat, tal com ho demostra dia rere dia».

Tot seguit, la Dra. Anna Berga va posar en relleu els fets acadèmics més destacats del curs anterior. Pel que fa a les dades, va comentar que hi va haver un total de 18.519 estudiants matriculats; la procedència geogràfica dels alumnes era la següent: 67,8% de Barcelona, el 8,7% de la resta de Catalunya, el 10% de la resta d'Espanya i el 13,5% eren estrangers. Quant a l'oferta formativa en el curs 2014-2015, s'hi van impartir 36 graus, 54 màsters universitaris, 11 doctorats i 206 títols propis. Així mateix, va assenyalar que la religiosa Maria Victòria Molins i el diplomàtic Francesc Vendrell van ser investits doctors *honoris causa* per la URL. També va tenir paraules emocionades per a Leopold Rodés, president del Patronat de la URL entre el 2004 i el 2012, que va morir el 8 de juliol passat, als 80 anys.

Explorar el sentit de la vida

Amb la seva lliçó inaugural, el Dr. Josep M. Lozano Soler va convidar tothom a reflexionar sobre la missió de la universitat. «Un centre universitari —va manifestar— no és un producte de consum, no tan sols ha d'oferir serveis de formació als estudiants. Cal formar professionals però també formar persones vertebrades humanament. La tasca essencial del professor és esperonar l'estudiant, fer que hi hagi un aprenentatge.» I es va formular aquesta pregunta: «A quin model d'èxit aspirem?»

«Depenent de les idees que tinguem sobre el talent, i segons la mena de talent que promovem i potenciem, una universitat esdevindrà una institució on es distribueix coneixement profes-

Taula presidencial de l'acte d'inauguració del nou curs.

El Dr. Josep M. Lozano, durant la lliçó inaugural.

sionalitzador a grups d'individus agregats, o una comunitat d'aprenentatge i de construcció de sentit», va dir el professor Lozano.

El ponent va afirmar que la tasca de docent ha de ser «pacient, constant, discreta i decidida» i ha d'encomanar «passió per aprendre i descobrir». Segons el Dr. Lozano, la universitat hauria de ser «un fòrum per explorar el sentit de la vida, per connectar amb el centre veritable de l'alumne, on es donés importància a la dimensió transcendent». I va acabar el seu discurs amb un desig: que la universitat catalana es fes present en el debat públic.

Després del lliurament dels premis extraordinaris de Doctorat de la URL

del curs 2014-2015, va intervenir Antoni Castellà. Va constatar que la URL «s'ha consolidat com una de les nostres bones universitats al país». Durant els set anys de crisi econòmica, «ens consta que els programes de beques de la URL s'han intensificat i que les seves institucions han fet un gran esforç perquè ningú no quedés fora de la seva formació. I això, sense recursos públics, és quelcom que el país, o almenys des de la Generalitat, ho hem de posar molt en valor», va ressaltar. Castellà va defensar que el sistema universitari ha de tenir com a objectiu «la construcció de ciutadans, des d'una formació integral».

El cardenal Lluís Martínez Sistach

El cardenal va subratllar «el bon servei que la URL ofereix a tota la societat»

va voler subratllar «el bon servei que la URL ofereix als estudiants i a tota la societat». Va rememorar la figura del cardenal Narcís Jubany, un dels artífexs del naixement de la URL, «com a universitat privada d'inspiració humanista i cristiana». D'altra banda, va fer referència a «les imatges esfereïdores dels refugiats, que colpegen la nostra consciència humana» i va proposar, des de la universitat, «debatre les causes d'aquesta tragèdia», i fomentar «la responsabilitat solidària de tots nosaltres per tal de millorar el món».

El Dr. Josep M. Garrell va anunciar «una celebració molt important i significativa per a la URL, com serà la celebració del primer 25è aniversari des de la seva aprovació unànime per part del Parlament de Catalunya de l'any 1991». Va assegurar que la URL aprofitarà aquesta celebració «per mirar la nostra trajectòria, valorar-la per tot el que ha suposat, per l'impacte que hem tingut i estem tenint en la nostra societat, fidels al nostre ideari. I també aprofitarem, aquest aniversari per projectar-nos en el futur».

El rector va parlar, entre altres temes, de la innovació en l'oferta formativa i de l'impacte de les noves tecnologies en el procés formatiu, així com de la internacionalització: «S'han signat nous acords de col·laboració amb universitats de referència, sobretot d'Europa i d'Amèrica Llatina; el nombre d'estudiants estrangers regulars ha augmentat un 24%, la mobilitat un 17%, i estem posant en marxa el nou programa de mobilitat Erasmus+».

I va compartir un missatge optimista amb tota la comunitat universitària: «Creiem que tenim pel davant, com a URL, com a projecte compartit, un dels millors futurs que podem imaginar, i la celebració dels vint-i-cinc anys ens hi projectarà.»

Excavacions arqueològiques a la catedral de Tarragona

L'objectiu dels treballs és definir l'evolució de l'acròpolis romana

ximat de vint-i-cinc metres quadrats, en el qual es confia trobar petits fragments de ceràmiques que permetin concretar la data de construcció d'aquesta exedra i entendre si la plaça porticada de la qual formava part era anterior o posterior a l'edificació del temple d'August.

Nou pla d'excavacions

L'actuació està pressupostada en 10.000 euros i permetrà també que diversos estudiants d'Arqueologia i Arquitectura de la Universitat Rovira i Virgili puguin practicar en un camp de treball real. Aquest nou pla d'excavacions, que es perllongarà fins al 2017, pretén aprofundir en el coneixement del recinte de culte de la Tarraco romana i permeti «entendre la transformació de l'acròpolis de Tarragona fins a la construcció de la catedral», va subratllar Macias.

Tant Joan Gómez com Imma Teixell, director i investigadora respectivament de l'ICAC, van assenyalar que es farà «una microarqueologia en un treball especialment complex per trobar els fonaments de l'estructura de l'exedra».

El projecte també preveu una segona fase, que inclou excavacions al pati del Museu Bíblic de Tarragona, al carrer de les Coques, per on passava la plaça porxada. «És un terreny pràcticament verge, que ja en documents del segle XVII apareix com a hort», sense edificar, per la qual cosa hi ha esperances de descobrir «arquitectura pràcticament des del segle I i fins al XIX», va explicar Andreu Muñoz, arqueòleg del Capítol de la Catedral.

Joan Boronat
Tarragona
Fotos: Lluís Milian

L'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) i el Museu Bíblic Tarraconense de l'arquebisbat de Tarragona han reprès els treballs arqueològics a la catedral de Tarragona per tal de documentar íntegrament l'absis nord-occidental del recinte de culte romà de la seu del Concilium Provinciae Hispaniae Citerioris. Estudiaran una exedra circular —una mena de capella que contenia estàtues d'emperadors o déus romans— del segle I dC, situada a prop del claustre de la catedral.

Segons va explicar Josep Maria Macias, investigador de l'ICAC, es creu que, adossades a la plaça porxada, hi havia una exedra d'aquest tipus a cada cantonada, a les quals s'accedia a través de grans pòrtics i que, segons la hipòtesi dels arqueòlegs, estaven presidides al centre per una gran escultura de culte imperial.

L'excavació abraçarà un quadre apro-

S'estudiarà una exedra circular del segle I dC, situada prop del claustre de la catedral

Celebrada la LXV Setmana d'Estudis Marians

Redacció / Escaldes-Engordany

Del dimarts 24 fins al divendres 27 d'agost els membres de la Societat Mariològica Espanyola (SME) es van reunir a Escaldes-Engordany, al Principat d'Andorra, per celebrar la seva reunió anual d'estudis a la Sala de conferències del Comú d'Escaldes-Engordany. El 26 d'agost s'hi féu present l'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan Enric Vives, que a la seva arribada fou

rebut pels cònsols de la parròquia, Trini Marín i Marc Calvet.

Les jornades van comptar amb l'assistència del bisbe auxiliar de Madrid, Mons. Juan Antonio Martínez Camino, s.j. i prestigiosos ponents i teòlegs especialistes. Aquest any les conferències van abordar la temàtica d'«El misteri de Maria, lloc de trobada teològica». Diversos especialistes van desenvolupar en més de catorze conferències i comunicacions les implicacions de

la temàtica. Entre els estudiosos que hi van participar, del bisbat d'Urgell hi havia el Dr. Joan Antoni Mateo, que és membre de la SME i ocupa el càrrec d'administrador i portaveu en la Junta de Govern de la SME.

Mons. Vives va donar la benvinguda als participants i els va presentar la realitat històrica del Principat d'Andorra i va encoratjar els assistents a aprofundir en la figura de Maria, especialment com a Reina i Mare de misericòr-

dia, com se l'anomena a la *Salve*, ja que el papa Francesc ha convocat un Any Jubilar dedicat a la misericòrdia, que començarà el proper 8 de desembre. L'arquebisbe volgué valorar i agrair el fet que la Societat Mariològica hagi volgut triar el Principat d'Andorra per celebrar l'edició d'enguany de la Setmana d'Estudis Marians i els va informar de la gran devoció mariana del bisbat d'Urgell i del Principat d'Andorra.

Èxit de la preestrena de la pel·lícula sobre el papa Francesc per als nostres lectors i oients

Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana» van organitzar una sessió exclusiva de «Francisco. El Padre Jorge»

Eduard Brufau
Cornellà de Llobregat

El divendres 18 de setembre passat s'estrenava al nostre país la pel·lícula *Francisco. El Padre Jorge* del director Beda Docampo Feijóo. Tanmateix, el dia abans, 120 oients i lectors de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana* van poder gaudir d'una preestrena exclusiva organitzada pels nostres mitjans als Cinemes Splau de Cornellà de Llobregat. Tots els assistents van quedar molt satisfets amb el llargmetratge per la fidelitat amb què dibuixava la vida del pontífex argentí i per com destacava, sobretot, la proximitat als més necessitats.

La preferència pels pobres

El primer film sobre el papa Francesc repassa la trajectòria vital de Jorge Mario Bergoglio des de l'adolescència fins a la seva elecció com a Bisbe de Roma. La pel·lícula ressalta l'origen humil de la família, una de les moltes que va emigrar

d'Itàlia per iniciar una nova vida a la llavors pròspera Argentina. Durant la seva etapa com a provincial dels Jesuïtes se'ns destaca especialment com, durant la dictadura, va ajudar a salvar d'una mort segura diversos membres de la companyia i laics compromesos

amb causes socials.

Però és sobretot com a arquebisbe de Buenos Aires que la pel·lícula mostra un Jorge Mario Bergoglio que sempre aposta pel pobre i pel feble: se'l veu visitant les *villas miseria*, nom amb què es coneix les grans barriades

de barraques de la capital argentina; apareix menjant a les cases dels més pobres; denunciant l'exploació laboral dels immigrants procedents de països andins; confessant i consolant els afligits per la culpa; visitant i acariciant els nens malalts; lluitant contra la xacra de la droga; mantenint-se ferm contra els poderosos que li demanen que no parli de corrupció... En definitiva, totes aquestes escenes deixen clar que l'amor per les perifèries és una actitud ben arrelada des de fa anys al cor de Jorge Mario Bergoglio.

El film, és clar, també explica els dos conclave en què va participar el cardenal argentí; el del 2005, en què va ser escollit Benet XVI, i el del 2013, en què Jorge Mario Bergoglio es va convertir en el papa Francesc. La pel·lícula posa de manifest

en aquestes escenes la senzillesa de Bergoglio enmig de la filigrana idiosincràsia vaticana. *Francisco. El Padre Jorge* agradarà a tots els fidels que busquin un retrat fidedigne del Papa de les perifèries, dels pobres i dels sense veu.

Campanars

Albesa

La Noguera, la comarca més extensa de Catalunya, té notables campanars en les seves esglésies i un dels més destacats, aquesta vegada una espadanya, és el de la població d'Albesa.

El seu temple és una obra de mitjans del segle XVIII d'un barroc força auster; té restes d'edificis anteriors com ara al frontis, mur de notable gruix de carreus de pedra picada ben alineats que segurament pertanyia a una primera església romànica.

Consta de tres naus de quatre trams, la central coberta per una volta de llunetes, les laterals per voltes de creueria. La llargada de la central arriba als trenta metres; l'amplada total del temple en fa prop de dinou. Damunt el primer tram, tocant al presbiteri recte, s'hi aixeca una cúpula que arriba als 16 metres i escaig d'alçada.

Una de les glòries del temple és el seu retaule gòtic de pedra policromada (4,30 x 4,95 m), recentment restaurat, obra de deixebles del gran escultor lleidatà Bartomeu Robió.

L'altra gran originalitat és el seu campanar d'espadanya aixecat damunt mateix del frontis i

Delfí Dalmau i Argemir

separat d'ell per una senzilla motllura. Hi veiem tres nivells d'ulls, dos al primer i al segon i un al tercer, tots ells en arc de mig punt i avui ocupats per campanes. El primer nivell queda clos per les altres tres bandes i cobert per una teulada de doble vessant. El gruix del mur frontal, en la seva base, és d'un metre vint-i-cinc i la seva amplada arriba als 7'88. La part superior, amb els dos altres nivells, es tracta d'una obra recent ja que va caldre refer-la per trobar-se mig caiguda després del 1939. Ho deixa en evidència la coloració més clara dels seus carreus respecte dels que formen part del primer nivell. Cadascun d'aquests està separat dels altres per senzilles motllures. Està coronat per un pinyó i una creu de pedra. Com tota la façana queda orientat a ponent. Arriba als 28 metres i escaig d'alçada. És una de les poques espadanyes altes que tenim en les esglésies de Catalunya. Altres es troben a Banyoles, Vilanova de Meià, Horta de Sant Joan, Gerri de la Sal. I així resulten escassos aquests casos i per això més interessants de conèixer i conservar bé.

Actualitats científiques

El problema de frenar la degradació del sòl

La paraula *sòl* és poc utilitzada en la conversa ordinària perquè sona a l'òida igual que el nom de l'astre que ens il·lumina, i pot originar confusions, però l'hem posada perquè hem de reconèixer que és la més adient per expressar el que volíem dir, que és el conjunt de terrenys cultivables, ja que és d'ells que hem de parlar. No sé si sabeu que aquest any 2015 per decisió de les Nacions Unides ha estat declarat «Any Internacional dels Sòls» amb l'objectiu de conscienciar la gent davant del gran problema de la degradació que en molts llocs pateixen els terrenys cultivables. No se n'ha parlat gaire, d'aquest «Any», i potser molts dels nostres lectors ni tan sols es troben assabentats d'aquesta declaració de l'ONU.

El problema que es vol fer present a tothom per tal de cercar vies de solució és de debò important i hem cregut que era convenient que des d'aquesta plana d'Actualitats Científiques en diguéssim alguna cosa, resumint el que la prestigiosa revista *Información y Ciencia* en diu. El fet és que l'any 1960 la disponibilitat de cultiu corresponia a 0,45 Ha per persona, mentre que el 2010 el càlcul va donar de només 0,23 Ha. La cosa és alarmant perquè encara que l'informe de la FAO dona que durant el mateix lapse de temps la productivitat de les terres cultivades

ha augmentat fins a gairebé el doble, és ben clar que no n'hi prou perquè la població mundial ha augmentat molt i continua creixent.

Ja fa temps que organismes internacionals han reaccionat amb campanyes de sensibilització i propostes de conservació. A Europa la Comunitat Europea havia fet una proposta

adoptada pel Parlament Europeu el 2006 amb el títol *Directori Marc sobre el Sòl* i va passar vuit anys bloquejada, a la taula de la discussió del Consell d'Europa, fins que en fou retirada l'any passat. Ara només hi resten intencions genèriques i hi falten les concrecions. Un altre punt important: evitar la desertificació d'aquelles zo-

nes que estan en perill de convertir-se en ermots. Des de la dècada dels 70 que s'ha donat l'alerta pel que fa als països del Shael (Àfrica). I era el 1994 quan s'arribà a un conveni a les Nacions Unides de lluitar contra aquest fenomen. Però poc s'ha fet i es fa encara en aquest sentit.

Més recentment, a Rio, davant l'amenaça que d'aquí a 25 anys ja només es podrà produir el 88% dels aliments que necessita la humanitat, s'ha aprovat una proposta d'aconseguir, com sigui, «una degradació neta zero de les terres conreades», que vol dir mantenir les que produeixen evitant o reduint els processos de degradació i restaurant també terres degradades. Esperem que això no es quedi en simples projectes.

A escala mundial, si fem el recompte del que la humanitat ha fet des de la invenció de l'agricultura al neolític, es pot afirmar que una tercera part de les terres cultivades s'ha degradat, i algunes perquè s'hi han construït grans complexos urbanístics, cosa que les fa totalment irrecuperables.

Què hi podem dir, nosaltres? Prendre'n consciència, això sí. Però a més, cal també posar-hi esforç en bé de la natura respectant el que ens proporciona i evitant tot allò que sigui un pas cap a la degradació.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Pere Verdaguer, bisbe de Texas

L'original Spohn Hospital de la diòcesi de Corpus Christi, construït el 1905, durant el mandat del bisbe Verdaguer.

Als *westerns* solen sortir-hi indis, vaquers, pistolets i escassament algun frare, però, com anem veient en aquesta secció, molts dels bisbes d'aquell temps i de Nord-amèrica eren catalans. Avui parlarem de Pere Verdaguer i Prat —gairebé en totes les biografies l'anomenen *Peter*—, nascut el 10

de desembre del 1835 a Sant Pere de Torelló. Fill de Francesc Verdaguer i Maria Prat, va estudiar als seminaris de Vic i de Barcelona, i va completar els seus estudis a Missouri. El bisbe Tadeu Amat el va ordenar prevere el 12 de desembre del 1862. Fou adscrit a la diòcesi de Monterrey, de la qual

**Joan Pallarès-
Personat**
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

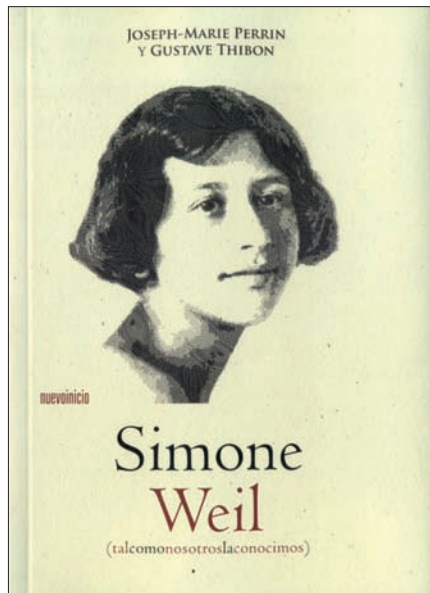

Amat era bisbe. Verdaguer va ser nomenat rector de San Bernardino, ciutat situada a Califòrnia.

L'any 1890 el torellonenc va ser nomenat vicari apostòlic de Brownsville, a Texas, i bisbe titular d'Aulon pel papa Lleó XIII. El 9 de novembre, a Barcelona, va rebre la consagració episcopal per part dels bisbes Jaume Català, Josep Morgades i Josep Messeguer.

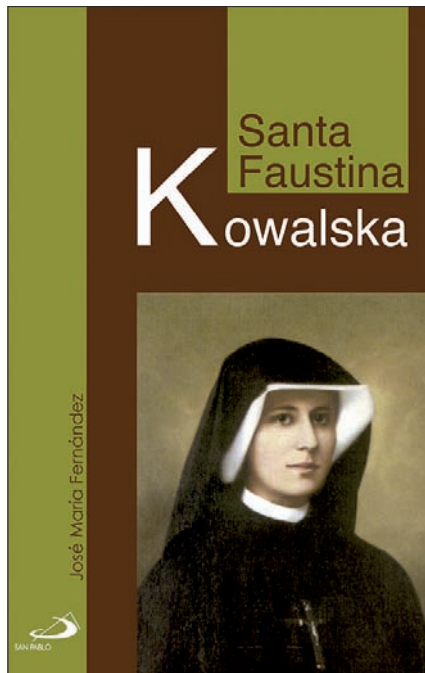
Bisbe de Corpus Christi, va situar el bisbat a la ciutat de Laredo (Texas), tot afavorint la instauració de diverses congregacions al seu territori. Amb el suport de les germanes mercedàries, les germanes de la Caritat de l'Encarnació i els claretians, va posar en marxa nombrosos hospitals, escoles i orfenats arreu del seu bisbat. Va dur a terme una important tasca evangelitzadora, la qual cosa va comportar l'increment del nombre de catòlics practicants fins a 40.000, i va passar de 10 a 32 preveres, en aquelles condicions tan dures del Texas de l'època. Va morir a Texas el 26 d'octubre del 1911, després de passar cinquanta anys a Amèrica, més de trenta a Califòrnia i la resta a Texas. Tenia setanta-un anys i fou enterrat al cementiri catòlic de Laredo.

JOSEPH-MARIE PERRIN y GUSTAVE THIBON *Simone Weil. Tal como nosotros la conocimos*
Nuevo Inicio, 2015, 286 pàg.

Albert Camus arriba a afirmar que la filòsofa francesa Simone Weil (1909-1943) era «l'únic gran esperit del nostre temps». En aquestes pàgines s'aporta el valuós testimoni de dos homes, el dominic Joseph-Marie Perrin i el filòsof Gustave Thibon, que la van conèixer personalment. Parlen del seu pensament, del seu activisme social i del seu misticisme cristià.

JOSÉ MARÍA FERNÁNDEZ *Santa Faustina Kowalska*
San Pablo, 2015, 128 pàg.

Segons el papa Francesc, Faustina Kowalska va ser «la gran apòstol de la misericòrdia». Aquesta religiosa polonesa, que va viure a principis del segle XX, va experimentar nombroses visions i revelacions místiques per tal que difongués el culte a la misericòrdia divina. Joan Pau II la va canonitzar l'any 2000. El llibre es complementa amb una cronologia de la vida de la santa.

PAPA FRANCISCO *La misericordia*
Paulinas, 2015, 192 pàg.

El papa Francesc ens ha regalat durant el seu pontificat formoses paraules que ens toquen ben endins. Però potser la que més destaca sobre les altres és la misericòrdia, que neix del contacte amb Déu i es comunica amb la pròpia vida cap al proïsme. En aquest llibre s'ofereix una frase del Sant Pare per a cada dia de l'any, perquè sempre és temps de misericòrdia.

JOSEF SCHOVANEC *Yo pienso diferente*
Palabra, 2015, 240 pàg.

Josef Schovanec, conegut per haver participat en congressos sobre l'autisme, ens obre les portes del seu sorprenent món interior. Geni de les matemàtiques, doctor en filosofia, dominador de molts idiomes... la seva història és la d'un nen que no va pronunciar cap paraula fins als sis anys. Revela un món desconegut que fa que reconsiderem el que considerem «normal».

ADAM NICOLSON *El eterno viaje. Cómo vivir con Homero*
Ariel, 2015, 428 pàg.

L'escriptor Adam Nicolson ens ofereix l'oportunitat de conèixer un Homer del nostre temps, un savi proper que, assegut al costat nostre i xerrant amicalment, ens aconsella i ens interpel·la. Es tracta d'una obra única per endinsar-se en la figura del gran poeta grec: amb un to proper, allunyat de tota erudició, però sense perdre el rigor, comprendrem les seves idees essencials.

ORIOL NOLIS *La extraña historia de Maurice Lyon*
Suma de Letras, 2015, 304 pàg.

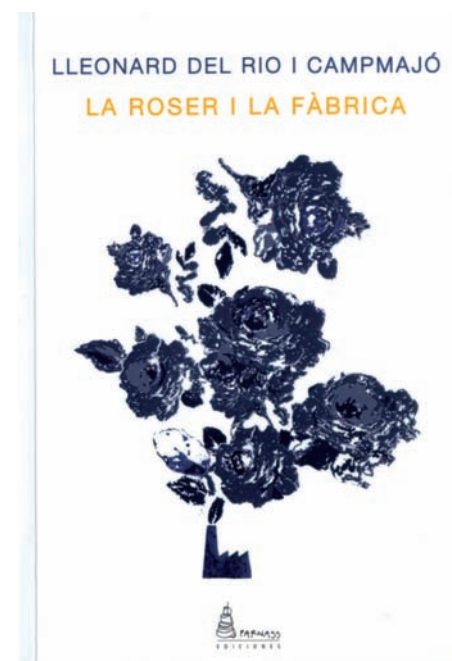
Maurice Lyon és el fill més gran d'una important família de col·leccionistes d'art francesos. Des del seu naixement, Maurice sembla destinat a heretar l'extraordinària col·lecció de pintura que durant segles ha passat de pares a fills. Però una nit un greu incident a l'elegant residència parisenca dels Lyon li canviarà la vida per sempre.

RAFEL NADAL *La maldición de los Palmisano*
Columna, 2015, 384 pàg.

En la seva novel·la, Rafel Nadal presenta una epopeia ambientada al sud de la Itàlia rural durant la primera meitat del segle XX. Planteja un posicionament antibel·licista representat pel protagonista principal de la història, Vitantonio Palmisano, testimoni de les brutals accions, la incongruència, l'irracionalisme i la violència que comporten les guerres.

LLEONARD DEL RIO I CAMPMAJÓ *La Roser i la fàbrica*
Parnass, 2015, 148 pàg.

L'escriptor i periodista Leonard del Rio presenta un nou llibre de poemes, amb la novetat que està escrit en forma de dietari i narra la història d'amor entre el Francesc i la Roser. Compta amb pròleg de Josep Mierachs i il·lustracions de Jordi Llucià. Aquest poemari ha estat guardonat recentment amb la Flor Natural i el premi Bellaguarda del Rosselló.

Crítica literària

Carmen Balcells, una baula per al món del llibre

Quan ens deixa un personatge amb tanta personalitat, tots ens adonem de la seva vàlua i pensem si allò que es diu que ningú no és imprescindible, és del tot cert. Segur que la seva tasca serà seguida amb professionalitat, ara bé, la seva originalitat se'n va amb ella. No és un tragèdia, malament rai si ho fos, però el món de les transaccions literàries ha perdut un referent i fins i tot diria que ens ha deixat una professional que ha creat escola. Poso el condicional *diria*, perquè aquesta icona, tan autodidacta, serà difícil de seguir i el seu fer tan propi no serà fàcil de conjuminar en la tasca de mitjancera que vol, exigeix, una manera de fer *sui generis*. Si parléssim d'un llibre d'estil, podríem dir que Carmen Balcells és aquest llibre, pel conjunt del seu ofici.

Barcelona ha presumit de ser la capital del món literari castellà i evidentment català, perquè persones com la Carmen Balcells ho han fet possible. Gràcies, Carmen.

Quan avui llegeixes la premsa, tota sense excepció, la posen al lloc més alt. Se l'ha guanyat a pols. Tenir l'encert de representar sis premis Nobel, sis!, no és una casualitat ni tampoc una sort, tipus

Pere Fàbregues
Llibreter
pere.fabregues@yahoo.es

rifa. Cal molta feina i molt coneixement de l'ofici. I aquest ofici és bàsicament el de les relacions humanes, que aquesta dona forta, amb geni, sense concessions que no fossin convenients per arribar a bon fi, va saber fer servir en totes, o moltes, de les seves gestions.

En el món del llibre es parla molt d'autors, també d'editors, menys de llibreters, quasi gens de distribuïdors, i rarament d'agents literaris. Ells treballen a l'ombra i, en canvi, la seva feina és un fil conductor per assolir un bon catàleg, tant que un autor determinat es troba més còmode i acollit dins tal o tal altre catàleg, i és feina de l'agent literari conduir aquesta relació entre autor i editor. La Carmen Balcells ho ha sabut fer amb mestria.

No us ompliu el cap amb noms d'autors que li deuen quasi tot, o gran part del seu èxit, perquè tot ho trobareu a la premsa d'aquests dies. M'ha semblat més correcte fer-vos veure la importància d'una tasca més amagada, però d'una importància cabdal.

Per això he encapçalat aquesta petita ressenya parlant de la Carmen Balcells com una baula necessària per al fascinant món dels llibres.

Crítica teatral

Amb la veu i el cor per tot el món

«ALLEGRO»
Companyia Cor de Teatre.
DIRECCIÓ ESCÈNICA:
Paco Mir.
DIRECCIÓ MUSICAL:
David Costa.
Teatre Goya, Barcelona.
Fins al 4 d'octubre.

Hi ha qui només canta a la dutxa. Aquí, la dutxa és una de les imatges simbòliques que, com moltes altres de l'espectacle, dibuixen amb el gest els intèrprets de Cor de Teatre que recorren amb *Allegro* els passos del dia a dia d'un personatge, des que li sona el despertador fins a la caiguda de la matinada següent en els somnis. Catorze intèrprets a *cappella* a través d'una vintena de peces fragmentades converteixen la música clàssica en un tot contemporani.

El factor sorpresa que va representar en el seu moment *Operetta*, l'espectacle de Cor de Teatre que ha girat per mig món, encara es manté en aquest *Allegro*. La dramatúrgia encara és més teatral perquè s'empara en la insinuació i el gest per crear una història quotidiana: el despertador que fa la guitza, la primera cafetera, la sortida matinal al carrer, la feina rutinària de

despatx amb una llicència nostàlgica al servei del so —una màquina d'escriure de les que fan clec clec i clinc a cada salt de línia a l'era informàtica?—, les cues de l'oficina de correus, la paperassa d'un departament de funcionaris, l'hora de seure a taula, la cuina del xef, la festa de discoteca, el compromís i la infidelitat... I, entremig, un reguitzell de gags de cortineta de separació en continuïtat que intenten aconseguir que els esgarips de les frustrades sopranos facin miques la copa de vidre

que s'hi resisteix fins a la sorpresa del gag final.

Allegro es pren la vida no només en clau musical sinó també en clau d'humor. Sota la visionària direcció musical de David Costa, la companyia internacional d'origen banyolí, ha passat per la mà escènica de Jordi Purtí (*Operetta*) i ara, per la de Paco Mir, que diria que aquesta vegada s'ha mesurat molt i fins i tot ha fet un esforç per no impregnar les diferents escenes d'*Allegro* amb els aires del Tricicle, tret d'alguna fugaç i

gairebé imperceptible mínima expressió. I és que Cor de Teatre és una companyia que ja ha adquirit un estil propi i que té el repte d'aconseguir sempre un plus de sorpresa en cadascun dels seus nous espectacles.

Aquí els catorze intèrprets han de forçar encara molt més el motor i no poden permetre's badar ni un segon perquè, al costat dels vuitanta minuts ininterromputs de les peces a *cappella*, hi ha una línia dramàtica que els obliga a constants entrades i sortides —l'escenografia en una càpsula de fons de mòduls platejats adopta les portes pròpies d'una comèdia—, canvis de peces secundàries de vestuari i un treball de gest en totes i cadascuna de les accions.

Allegro concedeix també més personalitat que *Operetta* a cadascun dels intèrprets que, sense deixar el seu caràcter coral, adopten, en cada gag o acció de la trama, el personatge que els adjudica el guió. Això fa també que els espectadors hi redescobreixin veus extraordinàries i la fusteria actoral individual de cadascun dels intèrprets de Cor de Teatre, en un col·lectiu que fins ara s'emparava més aviat en la força anònima del conjunt. Amb *Allegro*, les portes del món se'ls continuaran obrint com ja va passar amb *Operetta* i l'espectacle constata que hi ha palpitations de Cor de Teatre per temps.

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andreusotorra@gmail.com

- Perquè sigui eradicat el tràfic de persones, forma moderna d'esclavitud.
- Perquè, amb esperit missioner, les comunitats cristianes del continent asiàtic anunciïn l'Evangeli a tots aquells que encara l'esperen.

Des del carrer

David Guindulain, jesuïta i coordinador dels Exercicis a la vida quotidiana

«Els Exercicis Espirituals "eduquen" en el tracte amb Déu»

Carme Munté

Els Exercicis Espirituals que va escriure sant Ignasi de Loiola són una pedagogia per rellegir la pròpia vida a la llum de Déu i, en un moment donat, descobrir cap on enfocar el futur. Els Exercicis complets es practiquen durant un mes sencer, en una casa d'espiritualitat i en silenci, sota el guiatge d'una persona experta. Com que no sempre és possible fer aquest parèntesi, des de fa més de 30 anys els jesuïtes a Catalunya ofereixen la possibilitat de fer-los durant sis mesos, sense deixar els compromisos quotidians i reservant un temps diari per a la pregària. David Guindulain és jesuïta i coordinador dels Exercicis a la vida quotidiana a Catalunya. Per a més informació: dguindulain@gmail.com / 669 485 781.

No és aquesta una manera una mica *light* de fer els Exercicis?

No, no és una versió «lleugera». És una modalitat adaptada al quotidià de determinades persones que no troben una setmana o un mes per anar a fons en el seguiment del Crist. Sí que és *light* en la mesura que és «llum» per a qui cerca Déu en tot i tothom, ja que acció i contemplació es fusionen sovint en aquesta modalitat, de manera admirable.

Quin és el perfil de les persones que opten pels Exercicis a la vida quotidiana?

Quan algú ve a nosaltres demanant fer els exercicis, li preguntem si ve amb una qüestió concreta i fonamental que vol aclarir davant Déu o, més aviat, el que vol és endreçar la seva vida, arran d'un canvi d'etapa o d'un desig de renovació en el seu seguiment del Crist.

Com s'estructura aquesta modalitat d'exercicis?

Hi ha tres eixos que proposem: l'hora de pregària diària, que l'exercitant mira d'assegurar, no sense renúncies; l'entrevista setmanal amb l'acompanyant, que és testimoni de la relació entre Déu i l'exercitant, per saber què proposar a continuació; i, finalment, els tres caps de setmana de recés que esdevenen un temps d'escola de pregària i de vivència eclesial.

Com els Exercicis, en qualsevol de les modalitats, enriqueixen la vida cristiana?

Amb els Exercicis Espirituals, especialment, amb aques-

ta modalitat, la persona esdevé més sensible en adonar-se del pas de Déu per la seva vida. Els Exercicis ajuden a obrir els ulls. També hi troba una manera d'exercitar-se en la fondària inabastable de la relació amb el Senyor de la nostra vida. Els Exercicis espirituals «eduquen» en el tracte amb Déu. En aquest sentit, no és gens menyspreable la transformació vital que veiem en les persones. Aleshores, els hàbits quotidians i les opcions existencials prenen una nova dimensió. Els Exercicis apunten, en definitiva, a una transformació alliberadora. Dit això, els Exercicis Espirituals no són sempre la forma més adequada per a tothom. Déu s'ho fa venir bé perquè els qui creuen en Ell puguin créixer en «major servei i lloança de sa Divina Majestat» d'altres maneres.

Rauxa

L'olor de l'Església

Sobre aquesta flor tan preuada i estimada tothom fa saber com voldria que fos. Les opinions giren d'una manera gairebé exclusiva al voltant del color: uns la voldrien d'un blanc immaculat, que reflectís la llum del sol sense cap imperfecció; d'altres desitgen una flor roja com la sang, ben arrelada a la terra i amurada de rosada. I encara hi ha un ampli terme mig que creu que la flor hauria de ser de color rosat, que conciliï la puresa del blanc amb la vitalitat impetuosa del vermell. D'entrada semblaria que en aquest terme mig es trobaria la visió més assenyada i de consens, però

això només seria veritat si l'únic atribut de la flor fos el color. Amb tot, l'olor és tant o més important, perquè sense ella la flor esdevé estèril. L'aroma és subtil i delicada, i no arriba als qui s'ho miren de lluny, que només poden jutjar pel color. Ara bé, dels qui la sentim tan propera s'espera que en captem aquesta altra dimensió més essencial. L'aroma fa que la nostra visió esdevingui més completa i profunda. Certament, és possible i desitjable arribar a un consens sobre el color, però si no som capaços de captar l'essència delicada de la flor, la virtut del terme mig es desfarà com el fum.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Jesús Renau Jesuïta

Les mans cremades

La fotografia d'aquelles mans era impressionant. Tots els dits estaven cremats per la part de dalt, en aquell tram de pell d'on esprenen les empremtes dactilars que es fan servir per identificar les persones. No era un accident, no era una tortura, sinó que era una terrible estratègia perquè la policia no pogués identificar aquells emigrants que intentaven passar pel túnel de Calais cap al Regne Unit. Ells mateixos amb un ferro roent s'havien desfigurat les mans. Segurament pensaven que era millor intentar viure al Regne Unit amb una part de les mans desfigurades, que no pas a Síria amb les mans senceres.

Intenta per uns breus moments identificar-te amb una d'aquelles persones que han eliminat amb foc els seus senyals d'identitat. Deixant de banda el terrible dolor físic, pregunta't com un ésser humà es pot sentir interiorment. Quins sentiments, quines angoixes, pors i incerteses?

Què deu pensar sobre aquesta «terra promesa», sobre la gent que hi habita, els homes i les dones, els infants, la policia i els treballadors dels camions? Segurament a la seva memòria hi ha el record de la seva infantesa en un barri o en un poble de Síria o de Líbia. Els pares, els germans, les celebracions religioses i populars, l'escola... fins que van arribar les bombes, les canonades, els escamots de soldats... i van fugir sense destí. Avui junts, demà cadascú on pugui. Fam, misèria, explotació, la travessia pel mar, etc. I ara aquí, a terra, esperant una oportunitat, sense papers, amb els interrogants més foscos sobre els seus estimats, segurament molts d'ells morts per la guerra, les fugides, les màfies... Posem-nos en el seu lloc i mirem d'entendre amb sentiments profunds quines persones són aquestes i què han fet per ser maltractades així. No, no girem ara la cara, per retornar a les nostres rutines. Al contrari, mirem atentament el nostre cor, la dignitat dels fills i filles de Déu, i fem-nos la pregunta: i jo, què puc fer per ells? I jo, què puc fer per canviar aquesta societat, aquest món tan cruel i terrorista?

Si us plau, no et diguis que no pots fer-hi res. Tan condicionat estàs per dintre i per fora que no pots fer-hi res? És fals, i perdona que t'ho digui, que no pots fer-hi res. Pots alliberar-te interiorment i exterior, pots cercar relacions que sentin la urgència del moment històric, pots pagar un delme, un impost personal i voluntari (no una almoïna, perquè els diners que et sobren no són teus) a favor de la gent que lluita per la justícia i la pau, pots no girar l'esquena, participar, pregar, escriure, parlar, llegir, protestar, relacionar-te...

Per Déu, sí que pots. Recorda la velleïta que Jesús va observar al temple. Ella va donar més amb la seva petita moneda que no pas els rics opulents, creguts i protagonistes, amb els calers que els sobraven.